www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адрес „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер, 23-го мая 1918. Ч. 61. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, May 23, 1918. No. 61.

ДОМАШНА ВІЙНА НА УКРАЇНІ.

Українська Центральна Рада істнує дальше. -- Гетьман Скоропадський орґанізує проти неї військо.

Німці мають намір всю власть на Україні взяти у свої руки.

Перша американська армія у Франції числить около 200 тисяч.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЦІ НАСИЛЬНО ВИВОЗЯТЬ З УКРАЇНИ СРЕДСТВА ПОЖИВИ.

Селяни палять збіже і ставлять завзятий опір.

ЛОНДОН, 20. мая. — **Безоглядні методи Німців, яких вони уживають при забиранню средств поживи на Україні, стрічають на завзятий опір зі сторони зневіреного населеня,** як се доносить бездротна телеграма російського правительства, яку нині тут одержано.

На повітових зборах по цілій Україні ухвалюють спалити все збіже і всі прочі средства поживи. Проголошено, що дідичі є позбавлені всяких прав.

20.000 селян робило зусиля відбути в Києві свої збори, але Німці їх розігнали.

Ґенерала Скоропадського, самозваного гетьмана, проголосили многі українські організації обманцем. Вони взивають нарід, щоби не слухав його приказів. Крім 100 жовнірів, з яких складаєть ся його прибічна сторожа, він не має жадних військ до свого ужитку.

Німці іменують всюди своїх власних урядників, підчас коли край терпить голод, нужду і неволю.

Російський звіт доносить, що тисячі людий робили зусиля утечи з України до Росії.

Членів Української Центр. Ради вважають зрадниками.

Майже ціле населене є заружене. Зусиля Німців, щоби розоружити нарід, стрінули на сильний опір.

Місточка і села, як доносить вісти, **горять.**

Німці, подає дальше звіт, **вивозять до Німеччини всі засоби поживи, які лише попадуть в їх руки. На Україну нічого вони не привозять.**

Всі місточка, села, зелізничі стації і вози стоять в темноті. Нема ні нафти ні свічок.

ДОМАШНА ВІЙНА НА УКРАЇНІ.

Німецькі війска одержали приказ здавити ворохобню.

БЕРНО, 21. мая. — **З ВОРОЖНЕЧІ ПРОТИ НІМЦІВ ВИТВОРИЛА СЯ ДОМАШНА ВІЙНА НА УКРАЇНІ.**

Німецький ґен. Айхгорн, головний командант німецько-австрійських військ на Україні, одержав приказ здавити ворохобню.

Надіють ся, що німецькі військові власти візьмуть у свої руки цілковиту власть та що новоутворене правительство в Києві (правительство гетьмана і його кабінету) буде усуненє. Німці, маючи цілковиту власть у своїх руках, будуть мати змогу посилати збіже і худобу до свого краю та накладати кари на убогих селян.

Доходять також вісти, що Німеччина оголосить небаром давні російські гроші неважними і заступить їх німецькими грішми, надаючи їм правну силу, через що змусить селян виміновати давні російські гроші на нові.

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ІСТНУЄ ДАЛЬШЕ.

Ґен. Скоропадський орґанізує військо проти У. Ц. Ради.

МОСКВА, 18. мая. — **Українська Центральна Рада, законодатне тіло України, істнує дальше помимо донесень з німецьких жерел, які се заперечують,** як се доносить телеграми з Києва.

Війска, які позістали вірні Раді, стерегуть державних будинків.

Ґен. Скоропадський, самозваний гетьман України, орґанізує проти Ради армію. Треба надіяти ся важних подій.

Гетьман Скоропадський ранений підчас битви на улицях міста.

БЕРНО (Швайцарія), 21. мая. — Нині одержано тут вісти, що **ґен. Скоропадський, який недавно проголосив себе гетьманом України, зістав тяжко ранений підчас битви на улицях в Києві.**

Війска, які позістали вірні давному протинімецькому правительству, облягали і кілька разів атакували палату гетьмана.

(Давнійші вісти, також урядово непотверджені, доносили, що ґен. Скоропадського зранено підчас нападу в цїли його замордовання).

У Фінляндії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Диктатура у Фінляндії.

СТОКГОЛЬМ, 21. мая.—**Конституційна монархія є одиною формою державного устрою для Фінляндії, заявив Свінгуфвуд, якого фінський сойм проголосив тимчасовим диктатором Фінляндії.**

Він заявив, що се є одинока дорога, яка забезпечить Фінляндії незалежність і свободу.

В першім тижни фінської позички свободи закуплено бонів на 16 мілїонів марок.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ У ФРАНЦІЇ.

Вона має складати ся з двох корпусів і числити около 200.000 людий.

ВАШІНҐТОН, 21. мая. — Вісти, які надійшли з Франції до департаменту війни, доносять, що **у Франції зістала зорґанізована перша американська армія до воєнної служби на боєвім фронті.**

Перша армія має складати ся з двох корпусів по три дивізії. Разом буде виносити сила армії около 200.000 людий.

Ґен. Першінґ заявив, що в міру прибуваня американських військ до Франції будуть творені з них нові корпуси і армії.

В Австро-Угорщині.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

В ПРАЗІ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

Протинімецькі демонстрації Чехів і полудневих Славян.

ЛОНДОН, 20. мая. — **В Празі, столиці Чехії, проголошено воєнний стан. Поліцію і військову залогу скріплено.**

Сї зарядженя видано, як се доносить телеграма з Ціріху, **з причини протинімецьких демонстрацій, в яких брали участь Чехи і полудневі Славяни, підносячи оклики: „Нехай жиє Вілсон, Клемансо і Ллойд Джордж!"**

На представленю в чеськім народнім театрі виголошено промови, в яких бесідники остро виступали проти Німців і відновленя союза між Німеччиною і Австро-Угорщиною. Богато послів виголошувало бесіди, взиваючи товпу ставити опір аж до кінця, жертвуючи майно і кров за Чехію. Коли поліція замкнула театр, заворушеня перенесли ся на улиці міста. Полудневим Славянам, які брали участь в демонстраціях, приказано опустити місто. Товпа, співаючи патріотичні пісні, відпровадила їх на зелізничу стацію.

Строгі зарядженя в Празі.

АМСТЕРДАМ, 20. мая.— Тридневе торжество в чеськім народнім театрі в Празі, як се доносять вісти з Праги, довело до подій, які носить характер державної зради.

Цивільні власти і поліція заповіли, що видадуть зарядженя осторожности, між иншим заборонять улаштовуване зборів і походів. За ношенє відзнак і лент ворожої барви будуть наложені кари. Власти загрозили закритем театру на случай, коли би подібні демонстрації повторили ся.

Часопись „Народні Лісти" закрито.

Людожерство в Австрії (?).

ЛОНДОН, 20. мая. — Часопись „Дейлія Мейл" подає цікаві вісти про критичний стан поживи, який панує в Австрії.

Вістка доносить про два случаї „канібалізму" (людожерства), які власти задержали в тайні, не допускаючи їх до відома загалу. Кажуть, що голодуючі **робітники при ґазовні у Відни убили двох полонених і їли части їх тіла.**

В Німеччині.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ДОЛЯ НІМЕЧЧИНИ ЗАВИСИТЬ ВІД УКРАЇНСЬКОГО ЗБІЖА.

Сьогорічні вигляди на жнива в Німеччині некорисні.

ЛОНДОН, 20. мая. — **Справа щодо поживи з України не доносила. Телеґрами з Амстердаму і півурядові вісти з України потверджують попередні вісти, що запевненя, які зроблено німецькому народови щодо поживи в часї заключуваня мира, не здійснили ся. Протягом українські селяни не хочуть продавати Німцям збіжа, а в тімсамім часї ухвалюють на повітових зборах радше спалити або в инший спосіб знищити всі засоби збіжа і прочих средств поживи ніж віддати їх в руки Німців, яких вважають своїми ворогами.**

В дійсности одинокі засоби збіжа, які попали ся в руки Німців, є ті, котрі вони захопили у свої руки силою, підчас коли знова найбільший шанс, позбавлені сього одинокого жерела свого істнованя, мусять терпіти голод.

Що Німеччина потребує конче средств поживи з України, показує ся з півурядової вісти, яку одержано з Берліна, а яка доносить, що трох урядників з департаменту поживи удало ся до Києва, щоби прискорити транспорти поживи до Німеччини.

Берлінська часопись „Льокаль Анцайґер" признає, що **вигляди на сьогорічні збори збіжа і наші не є корисні та що правительство є приневолене полягати на Румунії і на Україні, з котрих то країн вивіз поживи лише в малій части зістав переведений. Після донесень в часописях з України одержано до половини цьвітня лише четверту часть сподіваної скількости збіжа, з чого дві треті части призначено Австрії.**

Усілявя українського договору є в дійсности несповнені. Причина, задля якої Німеччина робить всі можливі зусиля, щоби дістати з України збіже, лежить в тім, що вона мусіла би зменьшити порції хліба ще перед половиною червня, то є заки прийдуть нові жнива. Правительство боїть ся, що дальше обмежене порцій хліба, могло би мати лихий вплив на населене і тому робить все можливе, щоби се обминути.

Стан поживи буде мати безперечно також вплив на воєнні операції на західнім фронті. З німецьких жерел доходять і менно вісти, що німецький головний штаб буде старати ся віднести на західнім фронті в часї перед днем 15. червня якусь більшу побіду, щоби в ней спосіб обнизити пригноблене, яке певно наступить з причини обнизеня порцій хліба.

КРИТИЧНЕ ПОЛОЖЕНЄ НІМЕЧЧИНИ ПІД ЗГЛЯДОМ ПОЖИВИ.

Німецький головний диктатор поживи в Києві.

АМСТЕРДАМ, 20. мая. — **Про тяжке положене Німеччини під зглядом поживи свідчить факт, що головний директор поживи для Німеччини, Вальдов, особисто удав ся до Києва, щоби прискорити транспорти поживи з України.**

Польща має доставити 100.000 штук худоби і 20.000 безрог.

ВАШІНҐТОН, 20. мая.—**Щоби поправити трудне положене щодо поживи в Німеччині, німецькі військові власти рішили вивезти з Польщі 100.000 штук рогатої худоби і 20.000 штук безрог, забираючи їх в дорозї реквізиції,** як се доносять вісти зі Швайцарії.

Ще більше критично представляєть ся справа поживи в Австрії. Урядові вісти з Франції, покликуючи ся на німецько-австрійські часописи, доносять, що на останній конференції, яка відбула ся у Відни, виявлено, що зареквізовані средства поживи можуть вистарчити лише на виживленє Угорщини і армії, але Австрія може чисдити лише на свої власні жнива.

В Ірляндії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

УВЯЗНЕНО 100 ПРОВИДНИКІВ ОРГАНІЗАЦІЇ „ШІН ФЕЙН".

Жадають доказів на обжалуване їх о. змову з Німцями.

ДОБЛИН (Ірляндія), 21. мая. — **В Доблині панує на зверх спокій.** На улицях можна стрітити громади людий, які живо дискутують про удар, який вправила організацію „Шін Фейн".

Поверх 100 осіб з партії „Шін Фейн" увязнено. На місце увязнених провідників організації, проф. де Валєрі і Ґріфіта, покликано безпроволочно Джана Мекнейла і Алдермана Келя. Оба уходили за членів, належачих до умірковного крила.

Шінфейнери остро критикують англійське правительство і жадають, щоби воно предложило як найскорше докази на істнованє німецької змови в цїли викликаня революції в Ірляндії. Деякі зовсім отверто підносять, що англійське правительство видумало німецький заговір лише в тій цїли, щоби знищити організацію „Шін Фейн". Вони відгрожують ся на случай, коли би англійське правительство не було всилі предложити доказів.

Який буде найблизший крок Шінфейнерів, годі збагнути. **Більшість умірковних членів заявляє, що вони не є прониємецькі, але протиангійські і проірляндські.**

„Коли би в дійсности показало ся, що правительство має докази, — говорять члени орґанізації, — тоді ми теперішних провідників усунемо, а виберемо нових. Але ми не сподіємо ся, навіть коли би показало ся се правдивим, щоби так богато стояло в порозуміню з Німцями".

Ся, що знають дуже добре відносини в Ірляндії, не хочуть давати ся в пророків. Один з них сказав: „Я не знаю, чи се є бочка динаміту, яка чекає на іскру, чи ні".

Головна кватира організації „Шін Фейн" отверта наново. Урядники подають до відома, що доси вже 48 головних провідників увязнено. Надіють ся ще дальших арештовань.

На Кавказі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Переговори з Туреччиною зірвані.

ЛОНДОН, 20. мая. — **Переговори в справі окремого мира між Кавказьким соймом і турецьким правительством, які розпочали ся в Батум, зістали зірвані з причини надмірних жадань зі сторони Туреччини.**

Турки розпочали новий наступ здовж цілого кавказького фронту і заняли місто Ван, як се доносить телеґрама з Тифлісу. Турки розпочали нову масакру серед Вірмен.

Большевицькі війска заняли Петровск.

АМСТЕРДАМ, 20. мая. — Російські большевицькі війска, як се доносить телеґрама з Царгорода, **заняли місто Петровск, 200 миль на північ від Баку.**

Большевики протестують проти турецьких насильств.

ЛОНДОН, 20. мая. — Російський комісар заграничних справ прислав до німецького правительства протест слідуючого змісту:

„Підчас наступу турецьких військ на Кавказі вирізано немилосердно тисячами спокійне населене, між тим жінки і діти. Ми були приневолені підписати мировий договір в Берестю Літовськім, однак в нїм зроблено застережене, що населене провінцій, Ардаган, Карс і Батум, має одержати повну свободу і право контролї своєї власної долі. Останні події вказують, що політики винищеня, яку ведено через послідних 10 літ, триває дальше.

„Відповідальність за насильства, поповнені на вірменськім населеню в провінціях, занятих турецькими військами, спадає на правительство німецьке, якого безпосередна поміч уможливила Туреччині виконувати свою волю в тих околицях.

„Народний комісар заграничних справ рішучо протестує проти ограблювання мешканців провінцій, Ардаган, Карс і Батум, з права самоозначеня. Комісар домагаєть ся, щоби скора і рішуча інтервенція зі сторони Німеччини положила конець масакрам і нищенню спокійного населеня".

Туркестан проголошено републикою.

КОПЕНГАҐЕН, 21. мая.—**Російський конґрес совєтів проголосив Туркестан републикою,** як доносить нинїшні вісти з Москви.

(Туркестан обіймає територію 650.000 квадр. миль азійської Росії. Населене числить около 6 мілїонів).

ПОЗІР ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ".

Сим повідомляємо ПП. передплатників і читачів „Свободи", що в нашій книгарни можете набути слідуючі НОВІ КНИЖКИ:

КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА ч. І. ціна ... $1.50

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, написав М. Грушевський, професор української історії на львівськім університеті. Ч. І. Ціна ... $1.50

Пишіть на адресу:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаю замовлення належить долучити мані-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Розлад на Україні.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Вісти, які тепер приходять з України, є зовсім непотішаючі.

Гетьман, посаджений Німцями і обдарений королівською властию, не має ані сили ані впливу на Україні. Натомісць Українська Центральна Рада, котру Німці позбавили власти, має ще стільки сили, що навіть може військо своє держати в Києві. Телеграми говорять, що гетьман Скоропадський має своє військо (вільне козацтво), а У. Ц. Рада має своє, через що в самім Києві приходить до боїв між обома військами. В тих боях навіть мав бути ранений гетьман Скоропадський.

Німці, очевидно, вдоволені сим станом на Україні, а особливо в Києві, бо, як подають телеграми, вони хотять „вмішатись" до домашних спорів на Україні і запровадити „порядок" в той спосіб, що передадуть усю власть на Україні в руки своїх військових властий.

Инші телеграми доносять, що розлад ширить ся по цілій Україні та що прибирає величезні розміри. Скрізь по Україні ведуть ся бої з німецькими наїзниками. Селянство з оружем в руках протестує проти прусацького наїзду на Україну, а щоби зробити положенє наїзників трудним, палить збіже, аби не дісталось в руки наїзників.

Війна за сю недолю на Україні спадає на большевицьких і прусацьких наїзників, але ратунок з недолі є тільки в українських руках.

Українські провідники і весь загал українського народу повинні зрозуміти, що в недолі лише спільна і згідна акция українського загалу може помогти. Тепер пора, аби усі сили на Україні зєдинено до спільної завзятої боротьби проти спільного ворога.

Ані Московщина ані большевики в теперішну хвилю не є безнесердними ворогами України, бо Німці поставили границю між Україною і її північно-східним сусідом, а натомісць самі всадовились на Україну і заступили її попередних ворогів.

Німці тепер з усякого розбитя на Україні лише користають, бо нібито заводячи „лад", в дійсности заводять своє військове розбишацьке панованє на Україні.

Тепер ворогом України є Німеччина, разом зі своєю наємницею Австро-Угорщиною, а другим ворогом є внутрішний розлад на Україні.

Оба ті вороги тісно звязані зі собою і годі буде побороти ворога-наїзника, коли перше не зборе ся домашного внутрішного ворога — розлад.

Сподіваємо ся, що наші братя на Україні в сю грізну хвилю для вітчини ужиють всіх сил, аби поновно довести до єдности і спільної акциї серед українського загалу.

Зєдиненими силами і завзятою боротьбою, хоч би і довгою, вони мусять побороти наїзника і прогнати його з рідного краю.

Чому українські селяни не дають збіжа.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Як звісно з телеграм, селяни на Україні не хотять продавати Німцям збіжа і навіть нищать його, а не хотять дати наїзникови за найбільші гроші.

Причин сього є дві. Перша політична: Українські селяни відмовляють ся давати Німцям поживу, зазначуючи тим свій протест проти наїзду чужинця на їх землі. Другою причиною є те, що гроші російські й инші на Україні не лише що впали на вартости, але не мають тепер для селян практичного значіня.

Коли було на Україні російське царське правлінє, селяни мусіли продавати своє збіже і худобу для армії. Гроші брали вони і складали, але ті гроші не робили для них прислуги, бо за них український селянин не міг дістати тих річий, які потрібні в господарстві. Він не міг дістати одежі, обуви, домашних і господарських знарядів. Причиною того було, що слабий російський промисл обернено на военний промисл, а з причини війни на заході тодішної російської держави спинено головний ввіз промислових виробів з Німеччини. Наслідок того був такий, що в Росії перед війною майже не було промислових виробів для селянина-хлібороба і він не міг їх дістати навіть за високу ціну.

По революції сї відносини не змінили ся, хиба на гірше.

Коли Німці наїхали на Україну, вони знали, чого українські селяни хотять в заміну за своє збіже. Вони знали, що гроший німецьких, австрійських або російських український селянин не хоче і давали йому американські або англійські гроші. Але знали і також, що він і тих гроший не прийме, як не зможе за них купити потрібних промислових виробів.

Однак німецькі промислові вироби під теперішну пору також переважно военні. Німці навезли того свого виробу доволі на Україну, а через транспорт військ, гармат і амуниції не могли привезти рільничих машин і знарядів, а таких виробів як наприклад обува не могли зовсім привезти, бо й у себе дома не мають.

Славний чеський учений професор Тома Масарик, котрий недавно приїхав до Злучених Держав, описує в одній своїй статі в американській часописи одну цікаву розмову з українським селянином про справу продажі збіжа, яка характеризує теперішні відносини в селах на Україні.

Професор Масарик каже, що по революції було коло Києва 50.000 чеського війська, яке повстало з чеських дезертирів з австрійської армії і хотіло помагати Росії й аліянтам. Збіже для того війска куповано по селах, але дуже тяжко було його дістати.

Один чеський офіцир, що хотів купити пшениці в українськім селї, так оповідав свою розмову з українським селянином:

Офіцир: Добрий день! Маєте пшеницю або жито на продаж?

Селянин: Певна річ. Маю доволї.

Офіцир: По чому продаєте? Я куплю усе збіже, яке маєте.

Селянин: Але я вам не дам збіжа за ваші гроші.

Офіцир: Чому? Ми маємо добрі російські гроші в сріблї і золоті. Ми Чехи і стоїмо тут воювати за вас.

Селянин: Можливо, але я не продам збіжа. Пощо мені ваших гроший? Я маю тисячі рублів, але мої діти і я мусимо ходити босі, бо за гроші не можна дістати ніде обуви. Дайте мені чобіт, одіня, дайте плуг, — то я вам дам свою пшеницю.

Офіцир: Але як ви мені не продасьте пшениці, то я прийду до вас з машиновим карабіном, убю вас і однаково заберу пшеницю.

Селянин: Робіть собі, як гадаєте, але я також маю машиновий карабін. Мій син привіз його зі собою, як покинув закопи на фронті.

Подавши сю розмову, проф. Масарик каже, що дійсно в многих случаях чеські жовніри мусіли воювати з українськими селянами, котрі не хотіли дати збіжа за жадну ціну. Такийсамий опір безперечно стрінули в українських селах і німецькі наїзники.

Ставаймо до праці!

А ще гірше спати, спати
І спати на волі
І умерти на вік віки
І сліду не кинуть нікого:
Одинаково, чи жив, чи загинув.

Т. Шевченко.

Тепер нам, братя українські іміґранти, не годить ся спати. Тепер, коли німецький кайзер заводить на рідній Україні праклінє крови і зелїза, коли виріває в українського народу окуплену жертвами і освяченою кровю героїв Волю, коли цїле на українську землю дикі орди Германії, коли заводить на Україні автократичний, панський, шляхотський лад, — тепер наш сон був би непрощеним злочином. Так що-ж нам дїяти? Неодин скаже, що ми задалеко від рідного краю, що ми за слабі, щоби можна зробити щонебудь доброго для України. А я Вам кажу, що се неправда. Бо ми можемо богато зробити для добра України, більше навіть ніж ми собі уявляємо. Але треба почати якусь обдуману працю. А лихо в тім, що ми нїчого, **нїчого** не робимо.

До мудрої праці треба єдности. Повторю те, що в нас повторяють ся тисячами разів, а до чого не стремить ся: **в єдности сила.** Сеї єдности в нас не було і нема. Але її треба тепер більше ніж колинебудь передше. Отже скажім собі серіозно словами Шевченка:

„Єднайте ся, брати мої,
у чужому краю" —
і єднаймо ся.

Не час теперна партійні спори, на личні невзгодини, на конкуренцїйну роботу, на ставленє колод під ноги одні другим, бо рідний край в небезпецї. Тепер час закинути всї спори, забути всякі мезмусобиці; тепер час на єднанє. Неваже нема в нас такої святої любови до рідного краю, до рідного люду, щоби звела нас до спільної праці для України? Коли нема, то з яким лицем, яким правом сьмієм ми говорити про наш патріотизм, яке право маємо звати ся Українцями? Але безперечно є в наших серцях сильна любов до України. Вона може не спроможна показати ся в цїлій своїй величи і силї тому, що привалена каменем ворожовань та упереджень. Відвалїм сей камінь! А тодї побачимо, як богато добра можемо зробити для української справи.

А коли в нас нема ініціятивни, то дивім ся, що другі роблять, а що показують ся успішними, і робім тесаме.

Отже

скликуймо віча!

Та не ті віча, на яких сїють ся ненависть, на яких роздробленість ся народну силу на части, на яких дешеві „патріоти" кричать, щоби кричати; але віча осяяні правдивою любовю України, віча, на яких кожде слово буде сьвідчити про наш патріотизм, віча, на яких кожда ухвала буде звернена до добра, до Волї, до незалежности рідного краю.

А співаємо на вічах „Ще не вмерла Україна", то дїлом покажім, що доки жиє хоч би мала горстка Українців, доти не вмре стремлїнє до увільненя України зпід чужого гнету. А ликуємо весело „Вже воскресла Україна", то покажім на дїлї, що ми готові положити наше житє, наше майно, щоби Вона воскресла.

Перед двома роками сьвіт нїчого не знав про Україну. Тодї наша робота була злучена з всякими, можнаб сказати, непереможними трудностями. Тепер противно: увесь сьвіт знає про Україну. В пресї широко обговорюють українську справу. Цїлий сьвіт знає, що німецький кайзер заводить на Україні праклінє насильства. Україна — кажуть — се друга Бельгія. Але ми ще більше знаємо про рідний край. Ми знаємо, що українська Галичина і Буковина — се одна велика руїна. Ми знаємо, що десятки тисяч наших братів невинно повисли на цїсарсько-королївській шибеницї. Ми знаємо, що десятки тисяч ще сьогодня конає в цїсарсько-королївських тюрмах. І ми з того можемо знати, який пекольний лад хочуть завести німецький і австрійський цїсар на українській землї.

Дотепер ми були погноєм для чужих народів. Чиж і тепер ми маємо бути помічними німецькому кайзерови в його божевільних змаганях подоптати брутально демократію на цїлім сьвітї, та всевладно запанувати над цїлим сьвітом?

Німецький тиран вже, як знаємо, зломив українську демократію, настановив деспотичне правлінє, віддав усю власть в руки панам, шляхтї, дїдичам. Проти сего насильства виступив український мужик. Тепер на Україні кровава боротьба. Баварська кавалерія і мадярські драґони вже може тратують українську землю. Хто годен точно сказати, скілько то вже пролилось української, хлопської крови? Хто може вгадати, скілько то Українців повисло на шибеницях? А скільки вивезено до Німеччини на тяжку невольницьку роботу? А скільки загнано в тюрми?

Чи годить ся нам супроти сего нечуваного насильства сидїти мовчки і дурити себе пустими надіями на красну будучину?

Тому силкуймо віча!

А на вічах протестуймо!

Протестуймо проти німецько-австрійського панованя на українській землї!

Протестуймо проти ограбленя України зі свободи!

Протестуймо проти автократії, проти деспотизму, проти тиранії!

Покажім, що ми з цїлим цивілізованим сьвітом ДО ДЕМОКРАТІЇ.

Се в першій мірі покаже сьвітови, що ті Українцї, які свобідно можуть висказати свої бажаня, хочуть, аби німецьке нападнє зникло з української землї; хочуть, аби весь сьвіт був вільний від небезпеки лютого кайзерізму! Се буде мати певні успішні наслїдки.

А подруге, на вічах ми побачимо дорогу, якою нам треба буде йти, щоб причинити ся до дійсного Воскресеня України. Треба працї між своїми і між чужими, треба грошна, треба посьвати! В нас се мусить знайти ся!

А надто може прийде час, що ми зможемо поїхати на Україну та з оружем в руцї проганяти австро-німецькі орди. Се є можливе. В нас знайдеть ся може кілька, може кільканайцять тисяч людий, які охотно пійдуть у бій за Україну. В такім можливім случаю та, хоч незначна горстка, причинилаб ся чимало для добра України. Се піднеслоб духа наших братів у рідним краю, се поставилоб українську справу між важними справами на мировых переговорах.

Се очевидно лише проєкт, який може й сам собою добрий, може лихий. Але коли ми будемо зібрати ся на спільні наради, то в нас буде много проєктів, а зпоміж них виберемо такі, які найлїпші, і після них попровадимо велику працю.

Тільки, на Бога, не спім! Сходїм ся, радьмо ся, працюймо! Покажім, що ми вірні сини України. Покажім перед сьвітом, що ми жиємо і хочемо жити і хочемо волї рідній Україні.

Кілько нас є, всї як один муж до праці!

В Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Карахан міністром заграничних справ.

АМСТЕРДАМ, 20. мая. — Телеграма з Києва доносить, що Карахана іменовано большевицьким міністром загр. справ на місце Чічеріна.

Карахан був секретарем російської мирової делеґації підчас першої конференції в Берестю Литовськім. У розмові дня 26. лютого він заявив був, що Росія займе супроти аліянтів становище невтральної держави, додаючи, що Росія може хиба о стільки помагати Німеччині, о скільки воно виходить посередно через навязанє з нею торговельних зносин.

Большевики жадають відкликаня французького посла.

ЛОНДОН, 17. мая. — Коли французький посол в Росії, Нуленс, буде приневолений большевицьким правительством опустити Росію, посли прочих союзних держав пійдуть його слїдами і покинуть Росію, як се доносить телеграма з Москви.

В урядових кругах російських надіють ся, що французьке правительство сповнить жадане большевицького правительства, в противнім случаю воно оголосить Нуленса звичайним французьким горожанином.

Большевицьке правительство зажадало ще перед місяцем відкликаня французького посла з причини промов, в яких він критикував політику большевиків.

300 анархістів перед революційним трибуналом.

МОСКВА, 20. мая. — 300 анархістів, яких арештовано підчас останних заворушень в Москві, буде поставлених перед революційний трибунал.

В місті панує спокій, але на головних улицях можна побачити численні патрулї зі зоруженими самоходами. Доми, в яких анархісти мали свої головні кватири вказують слїди куль.

Ген. Семенов здобув місто Чіту.

ЛОНДОН, 20. мая. — Ген. Семенов, командант протибольшевицьких військ на Сибіри, заняв місто Чіту, як се доносить пресова аґенція з Москви.

(Місто Чіта лежить при сибірській зелїзниці, 250 миль на схід від Байкальського озера; недалеко сього міста лежить стація, яка лучить сибірську зелїзницю зі зелїзницею амурською).

Знова поголоска про убите ген. Корнілова.

МОСКВА, 17. мая. — Генерал Корнілов, бувший головний командант російських військ, погиб в битві з військами савета коло Катеринодару (на Кубани). Його 10.000 армія потерпіла поражене і уступає назад.

Цар має поселити ся в Швайцарії.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 20. мая. — Бувший російський цар, Николай Романов, і його родина, маючи до вибору Швайцарію або Румунію, порішили поселити ся в Швайцарії, як се доносить вістка, подана у віденських часописях.

Большевицьке правительство мало на те згодити ся, однак поставило услівя, між ними найважнїйше, а іменно, що цар не сьміє робити заходів в цїли повороту на царський престол в Росії.

Великий князь Николай Николаевич утїк.

ЛОНДОН, 21. мая. — Великий князь Николай Николаєвич, колишний головний командант російських військ, утїк з Криму ще перед приходом німецьких військ, як доносить телеграма з Москви до „Екснеджь Телеграф".

Бувший царевич тяжко хорий.

ЛОНДОН, 20. мая. — Бувший царевич, Алексій, який остав в Тобольску, лежить небезпечно хорий, як се доносить нинїшна телеграма з Москви.

Хочуть злуки протестантизму з православем.

Заохочені промовою президента Віласона, який обіцяв дати поміч Росії, провідники баптиської і протестантської церкви дискутують над справою уділеня духової помочи Росії.

З кінцем червня проєктують вони скликати конференцію до Шікаго, на якій головним предметом нарад має бути справа союза західного протестантизму зі східним православем, яке недавно в Росії відділено від держави.

В Румунії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Великі транспорти румунської поживи.

ЛОНДОН, 16. мая. — Берлін надїєть ся дістати з Румунії вже в короткім часї 150.000 овець і 50.000 безрог, а 100.000 тон збіжа в протягу місяця липня і серпня.

Другий міліон тон поживи.

КОПЕНГАҐЕН, 16. мая. — Телеграма з Букарешту до „Фосіше Цайтунґ" доносить, що з кінцем місяця цьвітня розпочав ся вивіз другого міліона тон поживи і паші з Румунії.

Румунські телеграфи під німецьким зарядом.

АМСТЕРДАМ, 17. мая. — На підставі мирового договору Німеччина обіймила контролю над телеграфами, каблями і стациями бездротного телеграфу.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ"
виконує
СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЇКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,
як:
ГИКЕТИ, ПРОҐРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛЇ І КОНЦЕРТИ.
НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРЇ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.
КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.
СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.
Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза можуть звертатись зі всякими друками до друкарнї „Свободи".
Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA", 83 Grand St. Jersey City, N. J.

До Українців в Джерзи Сіти.

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧЕР

всїх товариств, братств, сестриців і парохії в Джерзи Сіти, Н. Дж.,

відбудеть ся в середу, 29. мая б. р., о годині 8-мій вечером, в публичній англійській школї ч. 16, на розї улиць Вашінґтон і Сусекс.

В програму сего вечера входять промови кількох бесїдників, продукції хорові і музичні, а також декламації.

ВСТУП ВІД ОСОБИ 25 ЦНТ.

Весь дохід з сего вечера призначуєть ся на АМЕРИКАНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ.

Важне для українських шкіл і льокалів в Злучених Державах і Канаді.

ВЖЕ МОЖНА ДІСТАТИ „ВЕЛИКУ КАРТУ УКРАЇНИ".

Мала карта загально звісна і певно нема Українця, який би її не мав.

Велика карта України має зовсїм инший вигляд; виготовлена в 10 красках, тільки на трівкійших паперах і натягнена на полотно.

ВЕЛИЧИНА П 65 ЧЕРЕЗ 41 ІНЧІВ.

В горі і на долині заосмотрена вона в дучки, так, що дасть завішати ся і переносити з місця на місце. З огляду на те, що се одинока карта подавча майже всї подробиці нашої вітчини, є вона необходима в кождій школї, льокалю, редакції і взагалї всюда де тільки гнїздуть ся Українцї в просьвітних цїлях.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ $15.00.

Хто бажає наперед знати, як вона виглядає, тай замовить собі малу карту на 50 ц. Незлим перший наклад дуже малий, тому просить ся заразу слати замовленя.

Хто замовить одну велику карту, той дістане дві малі в податок.

Сї великі мапи кольорово ручно сам автор працї п. Ник. Дячишин, і се дає запоруку, що мапи будуть гарно виконані. 61—

Замовленя слати на адресу:
"SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Департамент скарбу у Вашінгтоні.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

ШАДІТЬ І ВИПОЗИЧАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТИ

ВУЙКОВИ СЕМОВИ

Він потребує їх сейчас!

Ви будете потребувати їх по війні!

КУПУЙТЕ

Воєнні щадничі марки забезпечені правительством Злучених Держав.

Вони приносять 4% провізії, а відсотки обчисляється що чверть року.

Можете розпочати ДВАЙЦЯТЬ ПЯТЬМА ЦЕНТАМИ, купуючи щадничу марку Злучених Держав.

Ваш почтмайстер, ваш банкир, ваш газетяр і многі купецькі агенції пояснять вам сю справу як найдокладнійше. ЗАЙДІТЬ ДО НИХ І ПОСПИТАЙТЕ!

Се ваш обовязок!
Се виратує многим житє!
Се виграє теперішну війну!

НАУКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УДІЛЯЄ ЗАОЧНО

звісна цілій українській кольонії в Америці, АМЕРИКАНСЬКА ПРИГОТОВЛЯЮЧА ШКОЛА. Тисячі Українців покінчили сю школу і кождий одержав се, чого бажав, кождого научили ми читати, писати і говорити по англійськи. Коли Ви до сего часу не рішили ся ще поправити свою знану в англійській мові, то не відкладайте довше, ще сегодня напишіть до нас лист, вложіть 10 центів монетою або марками, а ми Вам вишлемо пробну задачу і близші поясненя нашої задивительної легкої системи учити. До нашої школи не мусите ходити, ми посилаємо потрібні для Вас задачі почтою. Повний курс коштує $5.00 (приймаємо на сплати). Даємо письмову гарантію вивчити Вас говорити, читати і писати по англійськи, або звернути Ваші гроші. Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Адресуйте

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
525 W. 47th St., New York City.

КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ

усуває біль голови.

Сей правдиво спасенний Регулятор жолудка чистить жолудок і кишки, дїлає рішучо на лекшість голови, дає чисту кров, спокійний сон, добрий апетит і дає кріпкість і здоровє цїлому Вашому орґанизмови. 5?

Мудрі господині держать все під рукою бутельку славного ліку, звісного як „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ". Сим способом оминають собі сотки долярів, які пійшли би на безосновні ліки. **КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ** приємне в уживаню і зовсім нешкідливе. Не містить в собі ніяких шкідливих складників чи трайких материялів.

Памятайте, що ми звертаємо кождий цент, коли удовлїтворе що наше сьвітовославне Кальварійське Вино Личниче не таким як описуємо.

ЦІНА ФЛЯШКИ $1.10.

До набутя в лїпших аптиках, у наших аґентів або прямо у фабрикантів:

D. WROBLEWSKI & COMPANY,
Dept. B. R.
196 East 4th St., New York City.

ВИНАХОДИ се ГРОШІ

Уділюйте природи рільничої, ни плуг і другі. Уділюйте боронну, косу, граблї і инші. Виявдять природа за помочию котрого сїрничок не згасить ся на вітри. Виявдять забавки для дїтий. Ті суть добре плачені.

Дайте позір доосвіта себе чи ви правдиво. Если вправоть в фабрицї поглядьте чи Ви не могли би лїпшити якої вишиїй. Ви можете прийти на новинки, який принесе Вам богатство. 52

Пишіть по мою українську книжку де знайдете всякі інформації в справах патентових. Пишіть також по мою СПЕЦІЯЛЬНУ ЛИСТ по штучливих винаходах. Приймаїть який винахід і я видам Вам мою опінію про него.

A. M. WILSON,
patentovий адвокат,
301 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

Перші роковини основання Української Центральної Ради.

Дня 20. марта с. р. відбуло ся сьвяточне засїдане Малої Ради, присьвячене першим роковинам основання Української Центральної Ради. Нижше подаємо за київською „Робітничою Газетою" справоздане із сього сьвята:

Засїдане розпочало ся коло 8-мої години вечером. Саля засїдань освітлена повним сьвітлом. Над столом президії на стїнї — портрет Шевченка, прикрашений рушниками. У многих депутатів червоні квітки в петлицях. Народу сила; не тільки галерія переповнена, але і саля засїдань, де заняті всї місця і проходи. На міністерських лавах Рада народних міністрів у повнім складі.

Серед урочистої тиші головa, проф. **М. Грушевський**, відкриває засїдане отсими словами:

У. Ц. Рада зорґанізувалась у сей день рік тому назад з представників усїх культурних і політичних орґанізацій, була перевибрана в цьвітни, а потім і переформована злученем тих громадських орґанізацій, які народжувались, і включила в себе ради селянських депутатів, військовий ґенеральний комітет і потім раду робітничих депутатів. Одначе визнаючи, що вона є орган тимчасовий, сурогат парляменту, вона хотїла передати свої уповаженя Всеукраїнським — Установчим зборам. Але се її бажане не сповнило ся: настала відома трагедія і Установчі Збори були зірвані...

Проблема скликаня Установчих Зборів стоїть перед нами і тепер ся справа буде вирішена за кілька день, коли буде виясненo, як стоїть виборча справа і чи можна буде скликати Установчі Збори. Як відомо, остання сесія Ц. Ради ухвалила скликати У. Збори, коли вже буде вибрана половина всїх членів.

Нинї, коли пройдений у зазнятій боротьбі шлях — за нами, спокійно можемо оглянути ся на ті здобутки, які на протязї одного року осягнула Ц. Рада. Вже сам факт, що вона, яко революційний орган, продержала ся один рік, являєть ся у нікатом, якого не можна побачити нїде у всесьвітній історії. У початку круг дїяльности Ц. Ради був дуже вузкий, а потім з кождим днем щораз розширяєть ся і вкінци Ц. Рада перетворюєть ся в державне найвисше законодатне тїло. Авторітет Ц. Ради, яким вона користуєть ся серед людности нашої території, є найкрасшим доказом, що вона у своїй дїяльности йшла шляхом збереженя інтересів трудячих мас, рахуючи ся з реальними обставинами. Від політичної роботи перейшла вона до соціяльних реформ, земельного закона і до державної котролї над продукцією і вже сам сей факт ясно доказує, що Ц. Рада була дійсним пульсом, компасом усеї демократії на Україні.

У своїй дїяльности Ц. Рада завсїди мала єдиний крітерій, єдиний компас, се — інтереси трудячих мас, і як-б не були помилки і невдачі наші, співробітники Ц. Ради можуть із вдоволенем оглянутись на пройдену путь і сказати словами поета:

„Ми не лукавили з тобою,
Ми чесно йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою"...

Дозвольте, товариші, закінчити мою промову згадкою про память тих, хто не дожив до сьогоднїшної урочистости нашої річниці, що славно загинули на своїм постерунку, боронячи рідну країну від ворогів, про Пугача, Зарудного, Бочковського і всїх инших. Дозвольте вшанувати їх память повстанем з місць (всї встають) і нехай їм буде вічна память! (Оплески).

Представник Селянської Спілки, **Одинець**, в своїй промові намалював сумну картину веселого настрою серед селянства. Але всеж таки — кінчить промовець — я покладаю велику віру на інтелїґентну силу, яка є у нас.

Новаковський промовляє від обєднаної жидівської соц. роб. партії. У муках родилась велика революція, кровю обливались її перші здобутки. Укр. Народна Республика повстала також з сих смертних болїв, але згодом набрала вона сил і могутности і йшла своїм шляхом політичного розвою. І не вина У. Ц. Ради, що прийшлось їй самостійно крок за кроком іти на протязї одного року, але се наслїдок того централізму. Не час зводити політичних рахунків на роковинах сього органу України, який від перед всеї демократії, о скільки та дорога справедлива і неминуча. Але та трівка міцна основа, на якій у своїй роботї стояла Ц. Рада, ясно показує, що шлях дїяльности, виписаний на її прапорі, відповідає інтересам трудового народу. Бажаємо, щоб усї партії стояли твердо і непорушно на тім міцнім фундаменті, яким являєть ся інтереси трудового народу.

В імени польської радикальної партії і демократичної централї говорить **Рудницький**: Польська демократія від самого початку дїяльности Ц. Ради брала живу участь і всїми силами її піддержувала. І коли тепер наша фракція перейшла до опозиції, то се не длятого, щоби вона протестувала проти роботи Ц. Ради, але тому, що питаня великої ваги для обох народів — справу Холмщини — вирішувало ся без представників польського народу. Ми твердо віримо, що справа з Холмщиною буде вирішена так, як се буде найкрасше для обох народів.

Представник російських с.-д. (меньшевиків), **Балабанов**, згадує той час, коли підчас добуту с.-д. міністра Церетелї в Києві наступила згода між російською і українською демократією. Хоч тепер пірвали ся звязуючі нитки між обома демократіями, він вірить, що у будуччині вони знову стрінуть ся у завзятій боротьбі усеї демократії з сьвітовим імперіялізмом.

Представник рос. соц.-революціонерів, **Скловський**, зазначує, що тільки рос. с.-р. партія єдина з усїх неукраїнських партій дала свого представника в колишний ґенеральний секретарїят. Далї Скловський не міг здержатись, аби не згадати про „нашествіе иноземного війска, яке прийшло забирати богатство України". (Шум і крики на галерях: „Неправда!" Проф. Грушевський взиває промовця, щоби здержав ся). На кінця Скловський говорив про необхідність скликаня Укр. Установчих Зборів.

Представник української соц.-революційної партії, **Ісаєвич**, звертаючи ся до минувшої історії дїяльности Ц. Ради, вказує на ту визначну і керуючу ролю, яку відіграла фракція укр. соц.-революціонерів. Усї політичні і соціяльні здобутки, які були головним полем роботи Ц. Ради, являють ся плодом головно сеї партії, яка представляє собою найбільше число трудових мас України. Се наша гордість і заслуга. Тим твердим, прямим шляхом підемо далї. Вправдї тепер насувають ся темні сили і загрожують здобуткам революції, але ми віримо, що обєднаними силами всїх соціялїстичних партій не позволимо відібрати від трудових мас того, за що на протязї одного року кровю і своїм житєм заплатив трудовий нарід України.

Гольдман від жидівської партії „Поалей-Ціон" говорить: У українська революція застала укр. демократію непідготованою, несьвідомою тих великих завдань, які чекали свого сповненя. Поява большевизму — се брак національної сьвідомости серед українського народу. І коли тепер його нема, то укр. демократія витримала перший іспит своєї національної сьвідомости. Тепер лишаєть ся одно — не впадати у національний максималїзм, що рідко помічаєть ся у деяких кругах українського громадянства. Творча робота, яка жде українську демократію, можлива тільки при співдїлано усїх народів України, і ми віримо у розум її, що вона се зробить.

Представник українських соціялїстів-федералїстів, **Кушнір**, говорить: Волею судьби на чолї відродженя України стала Ц. Рада, яка за минувший перший рік свого істнованя зажила широкої слави не тільки у своїх друзів, але й ворогів. В західній Европі Ц. Рада теж має великий кредит і то не тільки у дружних державах, але й у ворожих, і знають про неї не тільки в Росії, але й у всїй Европі та в широкім сьвітї. Далї Кушнір, спиняючись на напрямі праць Ц. Ради, каже, що вона платила дань максималїзмови не тільки в національній, але і в соціялїстичній частині своєї праці. Промовець остерігає Ц. Раду від сего шляху: Не забувайте, каже він, що в національній сфері ми знаходимо підтримку, хоч і зо всї, а в соціяльній сфері нїхто нам сеї підтримки не дасть. Дальше заявляє, що партія У. С. Ф. нїколи не йшла шляхом максималїзму і заклинає найти шлях, яким можна було би зберегти здобутки революції. На Україні виростає нова сила. Ся сила — капіталізм, який несе послуг і розвій. Ми мусимо визнати, що ні одна країна не може розвивати ся без торгу й промисловости, без буржуазії. Час уже зрозуміти, що відштовхнути буржуазію від кермовання житєм України нїяк неможливо. І У. Ц. Рада, сей наш парляментик, що у нїм взяли участь всї міста, земства, буржуазія, селянство, робітництво, соціялїстичні партії — всї повинні спільно кермувати житєм. Я бажаю і вірю — кінчає промовець — що Ц. Рада стане на такій ґрунт, на шлях тверезої політики.

Представник „Бунда", **Рафес**, каже, що здобутки революції з соціялїзму загрожені націоналїстичною реакцією.

Представник укр. соц.-дем. роб. партії, **Порш**, говорить: Минув рік, як з ініціятиви У. С. Д. Р. П. закладаєть Ц. Рада і стала на чолї українського руху. Не пройшло і року, як вона створила суверенний український нарід. (Оплески). Боротьба за суверенність українського народу була провідною думкою політики Ц. Ради. Сила міжнародного становища в нутрі Росії ставила альтернативу: або гнїти колодою, або жити. Ц. Рада вибрала останний шлях. Вона була арфою, на якій грала велика хуртовина революції. Наша партія ще у свій час говорила, що принцип соціялїзації, заснований на знищенє великих хазяйств а не земельсельників, розколе селянство і поведе знову до „чорного переділу". Ми кликали тоді до обережности; кликали пануючі партії не рубати того сука, на якім вони сидять, і що-ж? Тепер можемо вже сконстадувати, що наші застереженя здійснюють ся: вже чують ся голоси, що пора „соціялїзацию націоналїзувати", щоб не зруйнувати основи держави. Кінчає промовець закликом до єднаня, до спільної праці, до створеня III-го Інтернаціоналу. (Довгі оплески).

Сиркін витає Ц. Раду від фракції сїоністів.

Останний промовляв президент міністрів, **Голубович**: Минув рік, як двоголовий орел перестав клювати живе тїло нашого народу. Нарід прокинув ся, ожив, обновив ся. Укр. Ц. Рада — се той живчик, який не перестав бити ся разом з народним серцем. Заслуга Ц. Ради не тільки в тім, що вона кинула кличі в маси, але і в тім, що уміла прищіпити масам ці кличі. Нарід ішов за нею, як за своїм дороговказом на протязї одного року, і ми віримо, що на далї йти-ме і піддержуватиме усїми силами на далеке будуче.

На сім ювилейнім засїданю Малої Ради покінчило ся пізно в ночи.

АНСОНІЯ, КОНН.

Сьвятуе-Драм. Кружок з Дерби, Конн.
— відограє —
в суботу, дня 25. мая 1918 р.
в „Джерманія Гол" — при Мейнєя ул., Ансонія, Конн.

українську комедію-оперу
„НАТАЛКА ПОЛТАВКА"
в двох діях, Івана Котляревського.

ЛЮБІ ОСОБИ:
Наталка, українська дївчина.....п-на А. Томцьо
Горпина Терешчиха, її мати.....
.....п-на М. Горбаль
Петро, любовник Наталки.....т. С. Баюс
Микола, дальший свояк Терешчихи.....
.....т. М. Головчук
Возний Тетерявковський, жених Наталки.....
.....т. Ф. Ванина
Макогоненко, сельський виборний.....
.....т. І. Гупало

По представленю відбуде ся **ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ** при співучасти доброї оркестри **Михайла Вовчика.**

Весь дохід призначений на церкву в Ансонії.

Початок точно о 7.30 вечером.

Вступ: 1-рядні 50 цент., галерія 35 цент.

Вшов. Родичі і чесні Парохіяне! Перед передтим мали Ви нагоду бачити і чути всякі продукції сцени та театральних пиєсів Сьвя. Драм. Кружка з Дерби, Конн., і переконали ся, що там згуртувала ся купка охочих до народної роботи людий, які поставили собі за цїль плекати і розвивати українську штуку і цїнно, підпомагати матеріально народні інституциї, взагалї працювати на поли просьвіти, щоб поставити наш український нарід на рівнї з другими народами цивілізованого світа. В тій цїли кружок ceй дає отсе представленє з котрого дохід призначує ся на місцеву церков, щоб помір нашому народови, меншкаючому в Ансонії, сплатити і довершити сего дня цїлковитої будови сего Божого дому. Крім того будуче на представленю, вчисете знїтам значну користь моральну, вистроїте свого духа до дальшого бою за наші права і свободу, на славу нашої відродженої Неньки-України. Почуєте там гарні пісні народні, з якими ми, Українцї, стоїмо на чолї майже всїх народів. Побачите там живий образ національного селянського житя на рідній земли і тому селянську дївчину Наталку, у котрої ідеальна любов свого сельського стану перемінює жажду богатства і вийшла не замуж за бідного, але щирого і розумного парубка селянина. Отже просимо як найцїнїйше нашу суспільність на се представленє прийти, а молодїж не представлено якого кресаю забавити ся і потанцювати, за що як і за добрий порядок ручить — КОМІТЕТ. 60-61

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Т-во Сїонїстичне „Сіу" ім. Богдана Хмельницького, від. 1-ий С. О. У. в Злучених Державах
— устроює —
ВЕЛИКИЙ СІЧОВИЙ БАЛЬ
в суботу, дня 25. мая 1918 р.
в гали Укр. Нар. Дому, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк.

Хто бажає повеселитись по сїчовому звичаю та побачити вільнорчні вправи, то спішіть всї як один. Прошть ся всїх Українцїв до участи.

60-61 Товариство „Січ".

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

СТАЛА РОБОТА — НАЙЛІПША ПЛАТНЯ
для робітників

FITTERS
FITTER HELPERS
RIVETTERS
REAMERS
BUCKERS
PUNCH HELPERS
PUNCHERS
ROD UPSETTERS
BLACK-SMITH HELPERS
HOOKERS ONS
LABORERS — В

PITTSBURGH — DES MOINES COMPANY,
Neville Island, Penna близько Pittsburgh, Pa.
Їдьте Corsopolis-Sewickley Car No. 23 до Des-Moines Stop.

Даром кождому бритва!

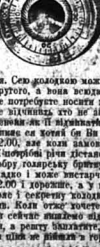

ПОЯС ДО НОШЕНЯ ГРОШЕЙ. Коли хочете мати гроші сховані в добрім і безпечнім місци, то не носіть їх в кишенї, але носіть їх в НОВОВИНАЙДЕНІМ ПОЯСІ, який є зроблений з доброї і сильної скіри, має на собі 4 великі кишенї, а кожда кишеня замикає ся на комбінацийні гузики. Можете носити тілько хочете гроший в тім поясї, навіть і тисячі, а нїхто їх Вам не витягне і нїколи їх не зубере. Поясе є так зроблений, що пасує для кождого мужчини і може служити через ціле житє. Ціна лише через короткий час $2.50. Тепер гляньте на сю НОВОВИНАЙДЕНУ СЕКРЕТНУ КОЛОДКУ, котру замикає ся і отворює ся без ключа. Зроблена дуже сильно з правдивого моєжку і нїколи не псує ся. Сею колодкою можна замикати кожді скрині, куфери, валїзу або щось другого, а вона всюди придасть ся. Коли будете мали сю колодку, то не потребуєте носити ключів при собі, бо можете бути певні що Ви нїколи не відчинаєте їх не знаї її тайни. З кождою колодкою висилаємо поясняючі її відмінности, а се є дуже легко. Кожда колодка відмінна від инших, а хотя би їх Ви мали навіть і тілько тисяч. Сю колодку вартує найменше $2.00, але коли замовите у нас половинадний номер і разом сю колодку, то обі сї вартості річи дістанете за $3.50. В додатку до сих річий вишлемо нїкому ДАРОМ добру голярску бритву, котра є зроблена з доброї англійскої сталї, гострить добре, гладко і може вистарчити на довгі літа. З других місцях продають такі бритви по $2.00 і дорожше, а у нас дістанете ДАРОМ коли замовите сейчас вищозгадуваний поясе і секретну колодку. Се є вдвійне предложенє, яке хто колнебудь зробив. Коли отже хочете скористати з сего предложеня, то напишіть сейчас $3.50, а ми сейчас вишлемо відповідно поясе які ще приладу 25 центів нарахуємо, а решту вишлемо, як Вам привезуть ті річи до дома. Напишіть отже сейчас, поки ще є нагода з гору. — Адресуйте: 61-73

PRACTICAL SALES COMPANY, 708 North May St., Dept. 30, Chicago, Ill.

Вони самі про себе говорять.

Фабрикати НАЙЛІПШОГО РОДА Турецких і Єгипетських Цигаретов в сьвітї.

Anargyros
Quality - Superb

З нагоди тижня Американського Червоного Хреста — ширіть між Американцями український місячник в англійській мові п. з. *Ukraine*. Один примірник з пересилкою коштує 30 центів, 10 примірників з пересилкою $2.50. Замовленя посилати на адресу:

UKRAINE, 520 E. Sixth St., New York, N. Y.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровє
Я МАЮ НАЙЛІПШІ ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИЛАДИ, ЯКІ УЖИВАЮ ДО ВСЇХ НЕДУГ
X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

Я є найстарший христіянський медик-спеціяліст в Пітсбурґ, Па., 38 лїт практикував успішно, лїчучи тисячі недужих людий.
Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилїчені або нї, без здогадів, і помочу Вам тоді, коли другі молоді або неправдиві лїкарі Вас завели.
Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найцїннїйші ліки при лїченю моїх пацієнтів.
Я МАЮ свій власний департамент з найновійшим і лябораторію, які є найлїпші для недужих людий.
Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилїчені. Одна візита увенить Вас про моє лїченє і вдоволить Вас, через що я скажу успіх в короткім часї. 33

ВСЇ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛЇЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі цїни. — Оглядини і поради даром.

Год. офісові: від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN
Specialist
411 — FOURTH AVENUE
PITTSBURGH, PA.

Напроте почтом. (4-ий поверх від Smithfield St. Коли Ідете до мене, то упевніть ся о мене про адресу мого офісу).

УКРАЇНСЬКЕ ТОВ. „ЗАПОРОЖСЬКА СІЧ" В НЮ ЙОРКУ
— відсьвяткує —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. МАЯ 1918 Р.

15-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ СВОГО ІСТНОВАНЯ

в Укр. Нар. Домі, 217-219 Іст 6-та ул., Ню Йорк, Н. Й.

Програму концертову виконає Український Хор в Ню Йорку.
Дірігент п. М. Гундич. Музика тов. ім. Лисенка.

Початок точно о 5-ій годині пополудни.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ.

Вступ: І-рядні крісла 75 ц., ІІ-рядні 50 ц., разом з гетчеком.

Українська Громадо! Товариство „Запорожська Січ" в Ню Йорку запрошує всі товариства і братства, як також цілий український загал міста Ню Йорку на звеличане 15-ти літного ювилею свого істнованя.

ПРОГРАМА:
ЧАСТЬ ПЕРША.

1. „Star Spangled Banner" (Американський Гимн) John Stafford Smith
2. Привітна промова ..... п. В. Лаута
3. „Ой щож бо то тай за ворон" ..... хор мужеський
4. „Не співайте мені сеї-пісні", Д. Січинський, сопранове соло, п. Ю. Корецька
5. „Українська Шумка", фортепянове соло ..... п-на О. Кулик
6. „Кавка", Шічченка, декламація ..... п-на Горуна
7. „Ой летіла зазуленька", Ф. Колесса ..... хор мішаний

ЧАСТЬ ДРУГА.

8. Відчит ..... п. Деревянко
9. „Гамаля", Білянського соло, п. Дмитрук, декламацію виголосить п. В. Чіпрай. Баритонове соло, п. П. Дмитрук, декламацію виголосить п. В. Чіпрай.
10. „Pierret Serenade", J. Kubelik-а, скрипцове соло, відограє п. Л. Ошрипко
11. „Верховино", М. Лисенка ..... хор мішаний
12. „Із книг Жаф", І. Франка, декламація, виголосить ..... п. В. Чіпрай
13. „Кобза", Г. Давидовського ..... хор мішаний

До концерту буде уживати ся Steinway Piano.

Українці міста Ню Йорку! Українське товариство „Запорожська Січ" в Ню Йорку підкреслює матеріяльно своїх членів і ширить просьвіту між українським загалом в метрополії Заучених Держав Америки. Воно своїми представленями, концертами і відчитами зумів вкласти українському загалови дорогу до просьвіти і серцішко його дуже 20 вправ на народній ниві. Як раз тепер трапляють нагоди, коли то кождий Українець може стати членом сього великого та заслуженого товариства. З нагоди 15-ти літного ювилею його істнованя, буде приймались нових членів без вступного через один місяць, до Українського Народного Союза після статута.

Товариство переводить мітинги в Укр. Нар. Домі кождої другої дитниці по першім. — Членська місячна вкладка виносить всего 50 центів. Вразі недуги, член одержує запомогу в сумі 86.00 тижнево. Вразі смерти члена, його родина або кревні одержують $100.00.

Не тратьте нагоди, а ставайте в ряди — лучіть ся, бо в лучі сила.

КОМІТЕТ.

60-62

До Відома Всім Січам і Соколам
В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В неділю, дня 14-го липня [July] с. р.

відбуде ся

Друге Січове Сьвято

в память нашого незабутого Батька ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Се Сьвято устроює Нюйорська „Січ" ім. Богд. Хмельницького, відділ 1-ший С. О. У. в Злучених Державах

в "BELVEDERE PARK", Junction Avenue,
NORTH BEACH, L. I. NEW YORK.

Січи і Соколи в околици Ню Йорку обовязані приготовитись як слід до чинної участи в **Січовім Сьвяті** як також до виступу у вільних вправах. Котра „Січ" не зголосить ся до участи в Січовім Сьвяті найдальше до 1-го липня 1918 р. буде уважатись її за зневдару. Січи або Соколи з дальших околиць провінції що найменьше вислати своїх делегатів на Січове Сьвято. На тім **Січовім Сьвяті** відбудесть також вручене **Січового Прапора.** Дальші справи про Січове Сьвято будуть поміщені в українських часописях. По всякі інформації щодо **Січового Сьвята** пишіть на адресу. 57161

"SICH", 34 E. 7th St., New York City, Sc'y O. Hyza.

Родинці! Читайте „Свободу" і приєднуйте для неї якнайбільше передплатників.

Будьте патріотичні і уживайте вигоди.

Щадіть вугле і дерево, заступаючи їх печию NEW PERFECTION OIL COOK STOVE і нафтовим олійом —все видатним і дешевим. Уникайте злишної праці яку завдає сьміте з угля, дерева і попелу та чаду. Держіть Вашу кухню в холоді і варіть на сій печи всякі страви, бо чисту і густу полумінь на NEW PERFECTION печи можна кождої хвилі після потреби наряджувати — подібно як газ — палити і гасити.

3,000.000 NEW PERFECTION печий становлять вигоду кухонну, щадячи угле, гроші і працю для многих американських жінок.

Чомуб і Ви не мали сим користуватись?

Печі є вироблені з 1-2-3-4-ма огнищами, разом або без верхних сховків і братруг.

Спитайте у Вашого продавця про New Perfection Нафтовий і Водяний огрівач.

Уживайте Aladin Security Oil — все видатний і дешевий.

Standard Oil Company (New Jersey)
Newark, N. J.

ПРОДАВЦІ, КОТРІ ПРОДАЮТЬ І ПОРУЧАЮТЬ NEW PERFECTION КУХОННІ ПЕЧІ І ВОДЯНІ ОГРІВАЧІ В JERSEY CITY, N. J.:

F. D. Brill, L. S. Behr, J. Esposito, B. Greene, J. Joseph, H. E. Latjen, J. S. Mensch, Siegel's Bazaar, J. B. Schroll, J. T. Sack, Stone Bros., S. T. Hunt, Sweeney & Higgins, Taylor & Moran

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Клюб ім. Ів. Франка в Перт Амбой — уряджує — в неділю, дня 26. мая 1918 р.

КОНЦЕРТ

в память дво-літної річниці смерти Івана Франка, при засьвіді співучати двох хорів Бояків з Перт Амбой і Картерет.

ПРОГРАМА:
„My Country" ..... хор і публика
1. Вступне слово ..... * * *
2. „Далека Та а близька нам" ..... хор
3. Декламація ..... д. Вас. Геба
4. а) „Слава йому слава", б) „Кровавий луна" ..... хор
5. Декламація ..... д-а Елена Монар
6. Дует „Люблю дивитись" ..... д-а Ю. Зволинська і д-а Ю Грабарчук
7. „Широкий лут" ..... хор
8. Відчит про Івана Франка ..... д. Мик. Величко, співред. „Свободи"
9. „Лучи мої" ..... хор
10. Декламація ..... д. Вас. Дмитрів (мол.)
11. Дует „Де Ти бродиш, моя доле" ..... д-а Ю. Зволинська і д. А. Бажан
12. Декламація ..... д-а Елена Гаврилюк
13. „Пісня моя" ..... хор
14. Декламація ..... д. Т. Гураль
15. „Минули літа молодії" ..... хор
16. Закінчене ..... * * *
„Ще не вмерла".

Дірігент хорів дириґуч. д. Ст. Грабар.

Галя під ч. 725 Стейт стр.

Початок о годині 7.30.
Ціни місць 50, 35 і 25 цит.

На сей патріотичний концерт запрошує всіх місцевих і зарісцевих Вп. Родимців сердечно

60-61 **Клюб ім. Івана Франка.**

В кождій української хаті повинна находитись часопись „Свобода".

ГАМТРАМК, МІШ.

Місцеве Спільацьке Товариство Івана Котляревського

устроює

в неділю, 28. мая 1918
в галї „Української Хати"

ВЕЛИКИЙ ВОДЕВІЛЬ

В склад програми входять хори мішані, мужеські і прекрасні діточі дуети, соля і декламації.

Монольоґ п. І. Шеремети.

Веселий куплет п. А. Атаманця.

Монольоґ зі співом п-ни К. Олексівни.

Приграватн буде добірна музика.

Підчас кождого виступу сцена буде украшуватись ріжними красками сьвітла при помочі „спат лайт".

Крім того буде комедія в 2-ох актах рухомих образів.

Початок о год. 7-ій вечером.
Вступ 35 і 25 цнт.

Хто хоче гарно забавитись і повеселитись, хай прийде а непожалує. 60-1

НЮАРК, Н. ДЖ.

Товариство Богдана Хмельницького, від. 138 У. Н. Союза в Нюарку, Н. Дж. устроює

ЮВИЛЕЙ

десять-літної річниці свого заложеня ПОЛУЧЕНИЙ з КОНЦЕРТОМ в суботу, дня 25. мая 1918 р. в COLLOSSEUM HALL, 457-459 Springfield Ave., Newark, N. J.

По концерті красна забава.

Початок о годині 7-ій вечером.
ВСТУП 15, 25 і 35 ЦЕНТІВ.

59-61 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!
Українське товариство „Тереборельська Поміч" в Ню Йорку, Н. Й.

устроює

В СУБОТУ, 25. МАЯ 1918 Р.

ТРЕТИЙ РІЧНИЙ БАЛЬ

в LIBERTY HALL, 257-263 E. Houston St., New York, N. Y.

Первородна музика п. М. Миколаєнки.

Початок точно о год. 7. вечер.

Вступ з гет-чеком 35 цнт.

Українці і Українки! Кому лежить на серци щоб піддержати наше українське запомогове товариство, то просимо вас всіх як з Ню Йорку так і з околиці прибути на сей третий річний баль з своїми знакомими. Підчас балю буде ся принимати нових членів без вступного, тому користайте з нагоди.

За добру забаву ручить

61 **Комітет.**

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
УКРАЇНЦІ В СІМОР І ОКОЛИЦІ

ЗАХОДОМ УКР. ТОВ. „ПРОСЬВІТА" в Сімор, Конн.

відограє сі театральне представленє

СВАТАНЄ НА ГОНЧАРІВЦІ

українська оперета в 3-ох діях

в неділю, дня 26. мая 1918 р.

в Польській гали при Савт Мейн стр., Сімор, Конн.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Прокіп Шкурат, обиватель з за Лопаві ..... п. П. Фатуля
Одарка, його жінка ..... п-ні М. Гвут
Уляна, їх дочка ..... п-на Т. Підгайна
Олексій, крепак ..... п. В. Прощак
Павло Кандзюба, обиватель з за Харкова ..... п. А. Бомба
Стецько, їх син ..... п. І. Зелик
Осип Скорик, економний сьвідат ..... п. І. Алмик
Тиміш, обиватель з Заїковки ..... п. Д. Грабар

діють ся в горові Харкові на Гончарівці

Представленє розпічне ся точно о годині 6.30 вечер.

ВСТУП 50 і 35 ЦНТ.

Українська Громадо! Щоби задоволити прибулих гостий, тов. „Просьвіта" постарала ся о відповідні сцени аматорські щоби сю штуку віддати після думки автора. Наше товариство не дивлячись на великі розходи старать ся її віддати так щоби всі гості були задоволені. Прийдіть всі у кого єсть ся українське серце, щоби побачити сю гарну комедію а певно не пожалуєте. До численної участи запрошує

61 **Уряд тов. „Просьвіта".**

БАЙОН, Н. ДЖ.

ЗАХОДОМ БР. СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ від. 81 „Провидіня" в Байон, Н. Дж.

— устроює —

ПЕРШИЙ МАЙОВИЙ БАЛЬ

в суботу, дня 25. мая 1918 р.

в гали Ів. Майдаша, 94 Іст 21. ул., Байон, Н. Дж.

Початок о годині 6-ій вечером.
Тікет для мущин 35 центів. 61

СИГНАЛИ НЕБЕЗПЕКИ.

Чи встаєте рано так змучені як колибисьте були по тяжкій денній праці? Чи Ви є зле настроєні і денервуєте ся? Терпите на безсонність, брак апетиту і енерґії, брак заінтересованя, змагаючий занепад? Нехто не може тих сигналів небезпеки, висиланих через природу не запримітити. Сейчас надежить йому запобігти, то є вичистити жолудок і привернути правильне діланє органів травленя. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина сим ліком що привертає правильний стан. Се є наусьпішний а рівночасно дуже лагідний лік, котрий якраз тепер в маю і в червни найлїпше усмиряє всі забуреня жолудкові. В аптиках $1.10 — Трінера Лінименти є знаменитим ліком на ревматизм, невральгію, болі в хребті, звихнене, опухнене і т. д. В аптиках 35 і 65 центів, почтою 45 і 75 центів.

JOSEPH TRINER CO.,
фабриканти ліків.
1333—1343 S. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Вже вийшла з друку народна драма зі співами в 5. діях

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ.

Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 8 женщин і 7 мущин. — Ціна за примірник 30 цнт, за 15 примірників $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

РОДИМЦІ!

Вступайте громадно в члени Українського Народного Союза, бо се одинока і найбільша українська організація в Америці.

UKRAINIAN NATIONAL ASS'N.,
P. O. Box 76. Jersey City, N. J.

Добрий БУЧЕР

найде добре платне місце в бучерни, де обслугуєсь Українців, Поляків і других Славян. Пожаданий Українець. Голосить ся сейчас до

K. KIRCZOW,
68 Greene St., Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Друкарня „Свободи" потребує ФАХОВОГО СКЛАДАЧА до робіт „джобових". Платня після умови. Зголошеня просить ся адресувати до адміністрації „Свободи". 61—

НА ПРОДАЖ українська бросерия і продажа взуваня (Grocery and Delicatessen), в добрім місци, бизнес виробіний, серед своїх людий. Великий засіб товарів, рент малий, уряджене гарне і нове. Ціна приступна. Голосить ся під число

410 E. 5th St., New York, N. Y. 61-63

Пошукую сестри ОЛЬГИ АЛІСКЕВИЧ, з села Заравинці, пов. Підгайці. Має перебувати в Балтимор. Хто би о ній знав або вона сама, звольть зголосить на мою адресу: 61-63

JOHN ALESKEVYTCH,
72 Clippert Ave., Detroit, Mich.

Пошукую сестри ПАЛАЖКИ МАЗІЙ, з села Гнилички малі, пов. Збараж. Перебувала в Ню Йорку. Голосить на адресу: 61

TYMKO MAZIY,
1090 Dock St., Easton, Pa.

ПЕТРО УГАЧ, родом з Ланець, пов. Заболотів. Гал., зволить зголосить до дмін. „Свободи" по лист від свого брата Ніколая з італійского полону. 61-2

ЗМІНА АДРЕСИ. Подаю до загального відома інтересованим, що моя теперішна адреса є слідуюча: 61

JOHN BOYKO,
49 Green St., Bridgeport, Conn.

Пошукую своєї сестри СТЕФАНІЇ ДУТЛАКІВНОЇ з міста Снятина. Перебувала з Бріджпорт, а тепер має перебувати в Відалфії. Хто би о ній знав або вона сама, прошу зголосити на адресу: 60-2

K. TOMASH,
37 Cross St., Boston, Mass.

В вказній справі пошукую свого брата **ЛИКОЛУ ПИЛИПІВ**, з села Струтин вижній, пов. Долина. Довгий час перебував в Нюарку, Н. Дж. Прошу зголосити на адресу: 60-62

DMITRO PYLYPIW,
97 Garden St., Newark, N. J.

УКРАЇНЦІ! Я зміненний вихати і спрошаю три льоти в добрім місци, 15 мінут від Перт Амбой. Н. Дж. Тяко заплачений. Одинока нагода набути льоти за половину ціни. Хто перший, той не пожалує. 60-2

GABRIEL DANCHAK,
34 Arthur St., Clifton, N. J.

ЛИШЕ ДЛЯ МОЛОДЦІВ

пішлемо 5 фотографій найгарнійших женщин за 20 цнт. срібом або марками. За вдоволене ручимо. 59ст71

EAGLE SALES CO.,
Room 1501,
277 Broadway, New York, N. Y.

МАРІЯ ВАЛЄВСЬКА

СТАРОКРАСВА АКУШЕРКА
39 Ave. A, (cor. 3rd St.) New York, N. Y.

поручає П. Т. Землячкам свої услуги. Робить також масажі і ставляє баньки.

МАГІЧНІ ПРИБОРИ, КАРТЯНІ ШТУКИ, забава домові і театральні. Цінник висилаю за одержаним 4 цнт. 48-83

S. JANOWSKI,
3104 N. 15th Street,
Philadelphia, Pa.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

КНИГАРНЯ СІЧОВОГО БАЗАРУ

поєднає у своїм складі книжки ріжного змісту. — Коли ні, то щойно сейчас по цінник книжок, зазначити 3-центову марку на пересилку на адресу: 59—155

SICHOVY BAZAR,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

5 артистично виконаних портретів найгарнійших женщин в ріжних позах варности 50 цнт. і каталог ріжнородних цікавих і забавних річий, висилаємо кождому за одержанем 10 центів срібом або марками. Задоволене гварантоване. 58ч67

MRS. L. PIASECKA,
205 E. 14th St., New York, N. Y.

НОВІ ОБРАЗЦІ

правдиві, фотографічні репродукції з житя ГАРНИХ ЖЕНЩИН чарівних позах, кольорованні щойно по природи. Висилаєть в вичайних, замкнених пакунках за ціну 50 п. марками, грішми або мой-орлером.

OWENS PUB. CO., Dept. P.,
152 W. 14th St., New York, N. Y.

Коли чоловік є хорий

то першою річию, яку він хоче знати є „де знайти доброго лікаря".

Коли зберете свої кроки вкрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за яких нужаєть ся без страти часу і гроша на инших лікарів.

Коли його відвідаєте то запевняєте, що лікар є дуже обережний в видаваню діягноси вашої слабости; то є, що він нуждає докладно вашо Ви хорі. Його заведеня є заосмотрене в кожні і докладні апарати, так що коли потреба аналіза крови, хемічної аналізи мочи, огляненя лучами Х-рей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розсліди докладного розслідженя недуги мущини, неможливим є помилка.

Лікар скаже Вам яка є зміркована ціна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лікаря, навіть може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавати ся йти до него.

Його інституция має кождий найновійший апарат до оглядин хорих: Статік, Ґальванік, Фарадік і Гай Фрікванці Електріциті; Озоно інгалятором, Електрік Осціляторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛЇЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

ГОДИНИ: від 9-ої рано до 8-ої вечер; в неділї від 10-ої рано до 1-ої попол.

МОЖЕ НЕ ПОДОБАЄТЬ СЯ Українцеви дещо в „Свободі", то тоді не треба прилюдно ганьбити своєї газети, бо вона своя; зате добре написати до редакції, що осьто мені те а те не подобаєть ся, а рівночасно треба подбати про зріст газети. Коли „Свобода" буде мати богато передплатників, тоді знайде і найлїпших робітників, які вдоволять усїх читачів. І тому треба конечно приєднувати нових передплатників „Свободи".

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ, ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Й МОЖНА НАЙТИ,

і вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

PROFESSOR Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.
PITTSBURGH, PA.

Годині уряду: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєте ся його опісї. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, зашедить Ваш терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі літа практики. Найновійші усиївні методи, медичні і електричні апарати. Новомодні уладженя. Все тут як найлїпше для нужаючих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посліщне застосованє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси ліки у Ваших терпіньях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся як! уміти можемо скинути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в кривах, втрату памяти, біле серце, слабість нирок, нервовість, пригноблене, болї голови, дрожі, нервози, ослаблене членів тїла; болики, скірні виходи, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в кривах, болї горла, горячку, запір, ревматичні болї, пряш? Сї як і другі недуги є першою прикою яка може ванести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Вані відійшли увеличать Вас про мої спосібности і вдовольть Вас, бо я поможу Вам в скорім часї. Я лїчу сам причину недуги а її симптоми зуступають скоро. Пам'ятайте, що порада є вовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли мудаєте допомоч лікарської. Зволїкане є небезпечне. 77-89—

Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли ви терпите на нову або застарілу хороб? і не дістали жадної помочи у спеціялістів,

Прийдіть до мене —
а я доведу до результату

скоро, тревало і за малу нагороду, без лїнної перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки в тім самім будинку, і мене знають як осторожного, рещного і успішного спеціяліста. Одна візита в мойо офісї і точна екзамінація увевить Вас, що Ви вступили на дорогу дна ведо до здоровля.

Коли Ви терпите

хронічні болї голови, запорот голови, пряшки, мелькіть ся Вам в очах, слаба память, слабі і нервові нерви, безсонність, болї в нарку і хребті, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні недоноги, недомагання жолудка і кишок, неправильні дрожі, чистуєм на язику і запір. Приїдіть до мене. Найновійші і признаємі научові методи лїченя при застосуваню ЕЛЕКТРИКИ і ВДИХУВАНЯ заповнять Вам по всі часи можливі успіхи.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ НИНІ.—НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

Dr. HANNON, СПЕЦІЯЛІСТ
146 East 14th Street, Напроти Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і приємні сьвята: від 10. до 2. в полудень.

ОСІБНИЙ ПОЧЕКАЛЬНИЙ ПОКІЙ.

DRELICH BROTHERS COMPANY,
252 MONTGOMERY ST. (cor. Monmouth St.), JERSEY CITY, N. J.

Ваш кредит є добрий!
СКЛАД ГРАМОФОНІВ І РЕКОРДІВ з найлїпшої фабрики
COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY —
у всяких цінах від $18.00, $30.00 і $45.00.

Columbia Graphophone

Також маємо у нашім складі великий вибір рекордів українських, російських, польських, англійських і т. п.

Наш склеп є отворений кождого дня від 8. рано до 10. вечер, в неділї до 2-гої попол.

Д-ри ІВАН СМІТ і К. Д. БІЛИК

ЛІКАРІ УКРАЇНЦІ. СПЕЦІЯЛІСТИ ОПЕРАТОРИ.

327 E. 17th St., New York, N. Y.

ДОКОНУЮТЬ НАЙТЯЖШУ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧАТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУДІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО НАС, ТО НАПИШЕНЬ ЛИСТ І ОПИШЕТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 17—

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

ФАРМИ!

МАЄМО НА ПРОДАЖ більше число фарм ріжної величини і ціни, о дуже ріжній землі, обсіяних, з будинками і інвентарями, положених близько таких міст як Ню Йорк, Філядельфія, Бостон, Балтимор і инших фабричних міст і містечок, в котрих суть школи, церкви, фабрики, штори і стації колійові. Дуже догідні услівя сплати. По близші інформації пишіть на адресу:

ФАРМИ,
c/o American Ukrainian Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

R.J.Glick АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті від нашою дирекцією; старанна, цікавина і скора наука; приймаємо кождого часу. По уклінчению видаємо ДИПЛОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 East 14th Street, New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

ЖМІЄЧНИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизма, болів плечий, колина і болів грудий: Є помічне на болі голови, на болі суставів у руки і ніг, на легкий паралїж карку, болі горла і зубів. **СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.**

Відносить ся до генерального агента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 14ч—

MIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE., HASTING ON HUDSON, N. Y.

МОДНІ ЗБРАНЯ

До Моїх Дорогих Приятелів:

Зощадіть для себе сей дохід, який забирає ріґовіцер а купуйте Ваші убранє впрост у фабриканта. Коли їм оплачуєть купувати у нас, то і Вам належно оплатить ся. Ми тепер одержали 5.000 ярдів сукна на убрання і плащі. Можете до нас зайти кождого дня в тижни а навіть в неділю, бо у нас є отворено кождого дня ще до 9-ої год. вечер. Коли хочете убрати ся модно за малі гроші, то прийдіть до нас і приучуть ся до нашої ярмі вдоволених і модно убраних костюмів. Маємо з спеціяльно грубого сильного „серджу" і з гладким передом убрани. сподні „лег-тан" і довгі сурдути. Відвідайте мене. 105ч141

S. LEVINE,
471 Clinton Ave. N., Rochester, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY
МОЧОВІ ВІДХОДИ
реґулює в 24 ГОДИНАХ
Кожда пачка має напись з MIDY
Уникайте відробів.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий у своє своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ
11. поверх; фронт. 76-89
614 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий **відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, подагру, гемороїди, шкоротуни, недугу легких, серця, жолудка, нирок, пузиря, кишок, печінки, а всї недуги мужин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при лїченю недуг крови. Голосить ся особисто, почтою не лїчу.

Години приняття: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. вечер, в неділї від 9. до 2.

ДОПИСИ.

3 JERSEY CITY, N. J.

Відозва до всїх Українців, походячих з села Висни, повіт Рогатин, Галичина.

Ми низше підписані зібрали ся на мітінґу в домі Івана Леми, 70 Ґрін стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж., і ухвалили нести поміч для свого села — для бідних, потерпіших через війну. Отже вибраний на тім мітінґу комітет відносить ся з просьбою о поміч до всїх родимців з Висни, які пробувають по других містах, як: Перт Амбой, Стейнелтон, Ню Йорк і т. д. Просимо усїх: допоможіть нам се зачате нами діло довершити, щоби ми не завстидали ся перед другими людьми, бо з других сіл люди вже мають сотки на ту ціль. Допоможіть, Родимці, утерти сльози бідним сиротам, вдовам і калікам, котрі з нас кров свою проляли і може всю надію покладають на нашу поміч. Може вони з голоду гнуть, голі, босі ходять і даху над головою не мають. Хто-ж м більше має помочи, як ми? Нам тут з ласки Божої не зле поводить ся. Ми більше грошей тратимо на непотрібні річи, тож мислимо, що на добру ціль ніхто не пожалує пару центів дати, бо і Бог приказує голодного накормити, а нагого приодїти. Милосерним жертводавцям Господь Бог стократно нагородить.

Берім ся разом до діла, щоби ми могли як найлїпше се діло довершити. Длятого подаємо всїм інтересованим до відома, щоби прибули як найчисленнїйше на збори, що відбудуть ся в неділю, 26. мая, в домі Івана Леми, 70 Ґрін стр., Джерзи Сіти. Маємо обговорити дуже важні справи.

На відбувші ся збори дня 19. мая прибули отсї члени: Андрух Паращук, Григорій Райнгарт, Григорій Гасій, Петро Готра, Олекса Лема, Федь Бережанський, Іван Чмір, Григорій Будник, Федь Кароль, Яцко Кулинич, Іван Лема і Григорій Готра.

До комітету вибрані отсї: Григорій Райнгарт, предсїдатель; Андрух Паращук, касієр; Григорій Готра, секретар; Петро Готра, заст. предс.; Олекса Лема, заст. кас.; Григорій Гасій, контрольор.

Комітет.

3 NEW YORK, N. Y.

Театральне представленє.

Заходом драматичного кружка укр. тов. „Просьвіти" в Ню Йорку відграно дня 16. мая б. р. в Арлінґтон Гол театральне представленє „Ручники", сценічна картина з селянського житя в трох днях, зі співами, написав Всеволов. Само представленє випало досить добре. Аматори пописувались на сценї так, неначе би справдї вони були правдивими артистами. Хочу їм однак звернути маленьку увагу, а іменно: деякі з аматорів не вміли добре своїх ролї і се власне трохи пошкодило виставі.

Таких блудів не богато було, однак я думаю, що кождий аматор мусить знати свою ролю добре. Хто ролї добре не знає, чи не вміє, то не повинен виступати на сцену, бо часом представленє всї аматори грають добре, але трафить ся один, що ролї не вміє, і тоді цїле представленє тратить свою вартість. Ролї не треба учити ся на память, як н. пр. учимо ся якої декламациї, або „Отче наш". Ролю треба знати, знати вивчити ся поодинокиx речень так, що коли суфлер підповість перше слово, то аматор повинен решту речевя сам знати. Притім мусить ся памятати на кожді виклики, питаня, павзи, кропки і т. п., бо без того ніяк не можна грати ролї. І се власне найбільше псує нераз цїлу штуку, що аматор, хоть знає ролю на память і руки добре виконує, так що-ж, коли він не знає, як говорити... Бо замісць питаня він робить виклик, або противно — замісць виклику робить питанє. Де є кропка, щоби стати, він говорить протягло, і т. д. Отже через тоє хотяй би аматор вивчив ся своєї ролї на память як „Отче наш", то всьо до нїчого, коли він не буде вміти виражати речень.

Щодо самих аматорів то вони відограли свої ролї, як могли найлучше. Не буду розписувати ся за кождого зокрема, бо їх було аж 20, а се забрало би богато місця. Згадаю тільки за тих, котрі відограли більші і важнїйші ролї. З артистичним знанем відограли свої ролї отсї аматори: Панна А. Кінаш в ролї Маланки, панна М. Сорока в ролї Текли (жінки Кирпиця), панна А. Ґазда в ролї Юлїї, панна Н. Н. в ролї Марійки, панна М. Барила в ролї Ксені, панна М. Ясна в ролї Андрїянівної, п. А. Трач в ролї Кирпиця, п. Т. Витрикуш в ролї Василя, п. П. Хомів в ролї Загребяка, п. А. Плескун в ролї начальника, п. Ю. Яремчук в ролї ресентого, п. А. Борак в ролї Марка і Ю. Драц в ролї Помповича. Решта аматорів відограли свої ролї слабше. Співи виняв слабо, а іменно тоді, коли співали „многая літа".

А прикінци спитаю ся: Чому се представленє відограло ся в жидівскій гали? Таж є в Ню Йорку Нар. Дім, котрий, як казало ся, має бути прибіжищем всїх Українців з Ню Йорку і околиці. А тимчасом воно так не є. Наші Українці, так як і попередно, дальше волочать ся по чужих галях і замісць піддержувати Нар. Дім, підпирають жидів. Кажуть, що не було місця в Нар. Домі. „Як то не було?" — питаю. „Бо галя була занята". Ну, чиж то конче робити в суботу або в недїлю представленя? А в инші дні не можна? А в пости не можна? Так, можна, тільки, розуміється, без танців. В однім році є 52 недїлї і 52 суботи, то є 104 дні, в яких можна занимати залю в Нар. Домі на представленє. Отже, щоби всї товариства були задоволені з Нар. Дому (а є їх в Ню Йорку до 30), нехай одна половина товариств грає представленя, чи там робить балї, 4 рази до року, а друга половина — слабші товариства нехай роблять 3 рази до року. І всї будуть тоді задоволені з Нар. Дому. Але тут брак солїдарности, брак любови братерської межи нюйоркськими Українцями. І доки такої любови не буде, то жиди ще і далї, сьміючись в кулак, будуть користати з нас. Маєте Нар. Дім, се ваша сьвятиня, підпирайте її, але сильно, бо сї сьвятини стояти-ме тільки тоді, коли ви будете її підпирати. А ні, то вона може впасти і не скоро би її вдруге підоймете.

Правдолюб.

3 NORTHAMPTON, PA.

Театральне представленє?

Коли я почув, що в Нортгемптон мають ся відіграти представленє „Убийники", то мене взяла охота поїхати там на сьвята. Хоч я там маю вправді велику фамілію і досить крамів, то однак не тягнуло мене так до них, як на те представленє, котре я вже видів кілька разів. Але я ще хотів побачити і послухати, як наші Нортгемптонці ту штуку відіграють.

Отож віджадував я і центів і труду, і поїхав. Заїхав впрост до своєї фамілії, яко на сьвята, а в понедїлок вечер пішов на представленє. Приходжу на залю і дивлюсь: повно народу, як набито, хоч галя була просторна. Якраз о пів осьмої підвесла ся куртина і виступив дяковчитель Михайлецький зі своїми школярями, котрі зачали співати гимн України і инші пісні. Співали вони так, наче хор ангельський.

По тім сцені виступив о. М. Кузів і поясняв публиці, яке се має бути представленє, і яка є його цїль.

Пізнїйше виступив один хлопчик, Володимир Яремко, котрий віддеклямував вірш н. з. „До ух народу", за що дістав сердечні оплески. І мене самого вдивувало, що така дитина так красно виголосила декламацію, що і старший чоловік так би не потрафив. От таких діточок желаю кождій родинї.

На останку зачало ся представленє. Щоби аматорів не перехвалити, а й не понизити, буду писати акуратно так, як вони собі сами заслужили. Ролю Гарасима Деруна відіграв Іван Стець дуже гарно. Ролю його жінки Гаськи відіграла Ксеня Деревяна знаменито, так як би справдїшна акторка. Ролю Грицька, нїйтового сина, відіграв Іван Демчук дуже красно. Ролю нїйтового виховання відіграв Петро Федорович зовсїм вдоволяючо, за що дістав часті оплески. Ролю Якима Багрія відіграв Микола Гурин так як би щідком старий чоловік, поважно і виразно, за що дістав також оплески. Ролю його жінки Настї відіграла Катерина Яремко цїлком добре, тільки трохи затихо говорила. Ролю Марійки, їх дочки, відіграла Теодора Зембик. Та дївчина заслугує направду на велику похвалу; бо вона поводила ся на сценї так, як би передтим виступала десь у великих театрах. Честь їй за се! Роль вартівників відіграли Марцин Придимірський і Тимко Ковальчук дуже гарно. Ролю Придимірського вдоволяючо. Ролю жида Ґертіка грав Кирик знаменито. Ролю судї відограв Стефан Кудрик таксамо добре; тільки зле зробив, що як жидови присягу читав, то він в той час штурхав йому до губи тою книгою, а то не пасує так. Загалом скажу, що всї аматори вивязали ся зі своїх ролї дуже красно, крім одного вартівника (Охоцького).

Я від себе складаю всїм аматорам і аматоркам щире слово подяки та желаю їм многих і благих лїт!

Честь і Вам, отче Кузів, що дуже красно вдалисьте характеризацію поодиноких осіб. А я Вам, пане дякоучителю, належить ся щира подяка за тоє доложилий свого труду і таке красне представленє вивчили. Честь Вам за се! Дай, Боже, щоби всюди знаходили ся такі трудящі і роботящі люди, а тоді нам засяяло би сонце яснїйше ніж дотепер.

Гість із Сімор, Кош.

Німеччина й Антверпія.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

На сю тему читаємо слїдуючу статю в нюйоркській часописи „The Evening Mail" (з 13. мая):

„Кельнцше Цайтунґ" обстає при тім, що коли би навіть Німеччина згодила ся опустити Бельґію, вона не може віддати Антверпії, бо се було би великою втратою для Німеччини і її торговельної свободи.

„Пристань Антверпії є неоцїненої вартости для промислових, торговельних і комунікацїйних інтересів нашого заходу і полудня нинї „Кельнцше Цайтунґ". — Стратимо ми Антверпію, або будемо мати перешкоди користати з неї, то се значить стратити всьо, що Антверпія жертвує для більшої части Німеччини".

Се є і все було жерелом небезпеки для пан-Германців, що більша часть німецької заграничної торговлї відходила приходила Реном через голандський Ротердам і бельґійську Антверпію. Східна Німеччина є економічно незалежна. Промислову Німеччиною є західна Німеччина: заселена мешканцями, які потребують привозу великої скількости поживи. В надреських краях і в Льотаринґії є осередки німецького сталевого промислу. В Альзації найвисше розвинув ся ткацький промисл. Баденський, віртемберський і баварський промисл старають ся використати ренську долину при помочи зелїзничих і водних доріг. Німецькі державні зелїзниці дають вимкову тарифу, аби часть імпортів і транспортів сеї великої території заманити на Гамбурґ і Бремен, але даремно.

Зелїзниці не можуть зрівняти ся з високо розвиненою водною комунікацією і ренські надморські пристані зростають рівночасно з промисловим розвитком західної Німеччини. В Ротердамі централїзував ся імпорт таких важних сирівців, як збіже і зелїзна руда. Антверпія знова, задля своєї розгалуженої корабельної сїти, була найвигіднїйшою пристанию для вивозу мануфактури. Більшість кораблїв лїнії Гамбурґ-Америка і Норт Джерман Ллойд, виїхавши з Гамбурґа і Бремен, мусїли поступати до Антверпії, щоби забрати західно-німецькі експорти.

Не можна предвидїти, чому Антверпія мала би служити лїпше, як би належала до Німеччини, нїж коли би вона належала до Бельґії. Без найменшої перешкоди німецькі морські річні пароплавні компанії позасновували там і свої філії або головні квартири. Німецькі банкиці і купці творять значну часть торговельної громади в Антверпії. Бельґія була в дійсности безцідовою торговельною державою, хоч і були там деякі цїлові приписи, які трохи перешкаджали рухам німецьких товарів у пристані.

Коли Німеччина задержить Антверпію, то се буде мати на цїли головно зріст Німеччини, а такого вчинку навіть торговельна конечність не зможе оправдати.

НА ПРОДАЖ ФАРМИ.

1) 93 акрова, з чого 60 акрів дуже доброї ґрунтї землї з решта лїс і пасовиско, в стані Ню Йорк. 2 милї від колійової стації і містечка з 1½ милї від ґрінґер. Ню о.8 кімнатах в середнім станї, велика стайня, шопа, возівня і курник на 1000 курий. Гарний сад, ціна нерозпилає через фарму 2 коня 3 корови, куры, машини і знаряди господарські. До 7 фарм продаємо міст відалеких по 6 миль. Ціна $2500.00 з чого $1500.00 готівкою а решта на довгі сплати.

2) 22½ акрова, з чого 13 знаменитої, чорнодонної землї а решта трудної лїс, на заїзд від Філядельфії, в віддаленю 2 миль від ліз станції, почти, школи, шторів. Фарма складає ся з 6 кімнатного дому, гарний о 6 руках і 6 господарчих будинків в найлїпшім станї. Ціна $2800.00, з чого половина готівкою, а решта на довгі сплати. 50,6ч

Що близші інформації пишіть або приїдьте на адресу:

ФАРМА,
c/o American Ukrainian Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, байки, казки, поезії, співанники, молитвенники, образи патріотичні, релїґійні і много инших книжок. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66-68 E. 4th Street, New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ
В. ЛАЗУТИ
74 St. Mark's Place i E. 8th St., New York.

Кухня ведеть ся на старокраєвий і американський спосіб. Приїзжі до Ню Йорку найдуть тут гостинність і підповідне товариство. Се гостинниця Ню-йорських Українців.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

5.95

Ім. з 21 камінним ЖЕЛІЗНИЧНИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок накручує ся без ключка, полагоджений, з ґарантією на 20 лїт. Годинник коштує тілько 5.95 і коштує вправдї. Ходить без суфлю точно і є спеціяльно зроблений для людий, котрі роблять при колїзиціях, і ґарантує ся на 20 лїт. Незмінна нагода. — Ми видаємо сей годинник на кожду адресу на посліплатою (C. O. D.) $5.95 і за впорот перевіки, з тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і коли йому не подобає се — то тоді не потреба платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Цїна гарної 14 кар. золотої повозлотистої ланцюшок за гарнисюк додає ся даром до кождого годинника. 99ч

EXCELSIOR WATCH CO.,
101 Throopman Bldg., Chicago, Ill.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

ЗНЕВІРЕНІ і ЗНЕОХОЧЕНІ
НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі тратили на ліченю гроші, нервовий або зберну недугу, прийдіть до мене ще сьогодня без ніякої оплати. Моя порада і спостереженя не будуть коштувати Вас нїчого. Шановата фізичка етикета заміняйте при приміненю X-Kay аппарату відкрие Ваш дійсний стан і слабість.

Я дічю мущин і жінок через довгі роки. Одна візита уневолить Вас про мої спосібности і вдоволить Вас, бо я дам результат з скорім часї. Я дічу самому причину стану недуги а сейчас починаю.

Сотни мущин і женщин уникнули операції через посліпше приміненє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти доси ніяки у Ваших торгівлях і чуєтесь зневірені, то оголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які добрі ґаранти можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

Не пробуйте всяких способів. Не тратьте часу і гроший.

Прийдіть ще нинї. Я радо розмовлю со з Вами. Я маю деякі з найновійших електричних апаратів і X-Kay машини до лїченя хронічних, нервових і зберних недуг. Коли Ви недужі, то посьвятіть цеяки часу, щоби поговорити зі мною. Радо Вас приймуть 153

Години офісові: 9. рано до 4. по пол. Вечером від 6. до 8.

DR. LEWIS
749 Sixth Ave., New York
Тел. 42nd St. 43rd Street

В неділї і сьвята від 10. до 12. рано.

ЗДОРОВЛЄ Є НАЙБІЛЬШИМ СКАРБОМ.

Коли чоловік є здоровий — то має всьо. Є доброї волї, тішить ся житєм, може заробляти, і через се йому нїчого не бракує, має всьо, що в теперішних відносинах може мати. І тому нашою першою задачею є удержати себе в здоровлю, а коли втратили, знова відзискати його стараємось.

Се осягнемо уживаєм

БОСАКОВОГО ЛІЧНИЧОГО ГІРКОГО ВИНА.

Лїчнича сила сего вина була доказана в тисячах тисячах случаях недуг і немочий жолудка, кишок, нирок і т. д. Воно водгоняє творитись новій, здоровій кровя, уступає з тїла всї нечистоти і надля того воно є

ПІДСТАВОЮ І СКРІПИТЕЛЕМ ЛЮДСЬКОГО ЗДОРОВЛЯ.

Воно є виробляє з чистого вина, ріжних цїлющих ростин і корінїв. Знаючи з природним ліком а його лїчнича сила є всьмом успішною. Коли Ви терпите на жолудок, нечистість, нирок і инші долегливости, то уживайте

БОСАКОВЕ ЛІЧНИЧЕ ГІРКЕ ВИНО.

Поліпшенє Вашого стану почуєте скоро по тім, що в короткім часї здобудете кріпке здоровлє. 194—

Ціна за фляшку $1.00, 6 фляшок $5.50, а 12 фляшок $10.00.

Наше вино не продасть ся як напій, але яко лїк. Його можна дістати в аптиках а також в лїпших гостинницях. Коли нема його у Ваших сусїдних склепах, замовіть собі прямо з фабрикантів.

Michael Bosak Company, Scranton, Pa.

ГІЕРОНІМ ЛЯХОВИЧ
(попередно ПАВЛО ГУРДУС).
Першорядне Українсько-Польське
Заведенє Фотографічне
під ч. 77 Newark Ave., Jersey City, N. J.

Мій заклад виконує артистично всякі роботи фотографічні, як: групи весільні, фамілїйні, як також портрети і побільшенє. Спеціяльну увагу присьвячуєть дїтям.—Цїни приступні. Запрошую уклінно відвідати мою робітню. 43ч79

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ.

ПРОБНА ОФЕРТА: Пишіть 25 цент. на мужеський пасок або 40 цент. на женський пасок на оплаченє пересилки і т. п. Заплатіть $3.85 депозит при відозві з почти. Заплатіть сейчас і носіть пасок як вказано через 60 днів, а коли опісля будете з него цїлковито вдоволені і щасливі з чудової поправи Вашого здоровля; коли Ваше серце запаває вдоволенїм і Ви побачите, що мій пасок зробив Вам більше добра ніж всї механіки і лїкарська опіка, якій Ви колись би здобували ся поручувати сї паски серед знакомих. Коли одним будете вдоволені при 60-ох днях, тоді дерите

Добрий для мущин! Ваш пасок сейчас, а по сім я зверну Вам скоро Ваші $3.85. Се моя ґаранція. Коли Ви маєте ревматизм, спинїзку, нервальгію, параліж, астму, запалене горла, нервовість, сплину, знесиленє, нестравність, болї голови, безсонність, слабість в кривах, гемороїди, запір, скрофули, опуханє, дропі, водну пухлину, болїти нирок і утроби, остаточні нервови, і всякі инші недугливости, то я радо зам Вам на двомісячну пробу славний Powerful Electric Belt. Чому жити вогрешно? Чи Вам лїкарі не говорили, що вашла електрини відчувають сейчас по ранто? Адресуйте: 59ч—

Добрий для женщин!

Овенса Електричний Пасок

A. P. OWENS, Dept E., 152 W. 11th ST., NEW YORK, N. Y.

СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА КОРОТКИЙ ЧАС.

Машини без труби і з трубою з 40 піснями, один альбум, 100 шпильок лише за 55ч—

$28.00

Заплатив $5.00, а решту заплатите при доручено Вам товару. Всї замовленя наленить адресувати до:

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO., 310 Grand Street, New York, N. Y.

NEVER FELT BETTER in MY LIFE

BRING ON YOUR WORK, I'M READY FOR IT

І я не втратив ані дня заробку. Я переконав ся, що вби бути здоровим, треба вдержувати розвідати ся легкій слабости. У кого вже зауважить ся фляшка

— S. O. R. O. L. —

яке зустріє кучі в жолудку і кишках, увеличує болї горла, голови і уши, і є успішне проти астми.

І коли в родині окажеть ся гарячка, подагра, ревмальгія, нервальгія, перестуда або инші подібні недуги, ми все маємо під рукою фляшку

— FAIS-SNEFLLER —

сего знаменитого домашного лїкарства. Ціна 35 ц. а Нейя-Баєзмер 35 і 65 ц. Продають ся у всїх аптиках. Почтові в Америці —5 з ц. більше.

F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y.

ПОЗІР УРЯДНИКИ ВСІХ ТОВАРИСТВ І БРАЦТВ!

МИ Є ГОЛОВНИМИ ФАБРИКАНТАМИ УКРАТНСЬКИХ І АМЕРИКАНСЬКИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ЛЕНТ, ВІДЗНАК, ЕМАЛЬОВАНИХ ВІДЗНАЧОК, ШАПОК, ПЕЧАТОК СТАЛЕВИХ і т. д.

Виробляємо отсї річи з ЛІПШОГО МАТЕРІЯЛУ ЛІПШЕ І ПО ДЕШЕВШИХ ЦІНАХ як декотра фірма в Злучених Державах.

ST. NICHOLAS CR. CATH. SOCIETY

Не замовляйте чого ліпше для Вашого Товариства доки не оглянуєтьсе наших взірців і доки не дізнаєтесь наших цїн. — Пишіть ще нинї чого Вашому Товариству треба з ми сейчас пришлемо Вам або ІЛЮСТРОВАНИЙ КАТАЛЬОҐ і КАЛЄНДАР З РОКУ 1918 БЕЗПЛАТНО.—На всїх запитах і листах прийдите печатку товариства та зазначайте на адресу: 16ч—

Eagle Regalia Co.,
115 Nassau Street, NEW YORK, N. Y.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!

Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за свої бадання.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застрахані недугти можуть бути вилічені без ужитя жилезобудь ТРОЮЧИХ ДІКІВ при помочи електричних приладів. Вправочано в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна нині вилічитися цілком зліпше тимсамим способом без ужитя ножа.

Маю в посїдаю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і вбдати хворіні внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недугти. Другою машиною можу впровадити струї електричного світла в тіло і лїкувати ними варварські бакциї, які є причиною всїх недуг і людских недомагань. Той спосіб лїчення є не тілки непебезпечний, але дійсно прикмітний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилїчимого, не відмахаюсь лїчити. Однакожь кождого, котрого узнаю до вилїчена, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ офісові: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понедїлок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12 в полудне, а в недїлї від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
158 E. 18th St., New York City.
близько стацїї елевейтер 3-ої авенї і субвею.

В кождій українській хатї повинен находити ся Календар У. Н. Союза.

ПОЗІР!
ТІЛЬКИ $3.00 ЗАДАТКУ!

Набудь до свого дому сей елегантний маґнофон Графонола, до котрого цїлком ДАРОМ отримаєш 300 голок, на 10 лїт ґваранцію і 18 шісель вище вимінених.

Ще не вмерла Україна,
Веснівка,
Дайже Боже добрий час,
Не сам же я одинив ся,
Зелененький барвиночку,
Спать мені не хочеть ся,
Ой, у поли озеречко,
Та нема гірш нікому,
Родимий краю,
Рідна мова,
Сотський,
Ой Джигуне,
Верховинець,
Віють вітри,
Сидить голуб,
Пиший чумак.

Графофон має дуже добру машину, котра співає і грає голосно і чисто. Всї части машини є грубо вікльовані. Но отримуєш машину і всїх приборів до неї належачих. Ви заплатите решту належитости в сумі $17.00. 58w64

MELROSE GRAFONOLA CO.,
752d Melrose Ave., New York, N.Y.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручує всїм терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнтів, спеціяльно но не пропускну при помочи спеціяліста у Відни.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай пише листами з повним описом своєї недуги, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучить поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
204 2nd Ave., (між 12 а 13 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Telefon: 1668 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

КОНЦЕРТ В НЮ ЙОРКУ.

В недїлю 26. мая нюйорське товариство „Запорожська Січ" відсьвяткує 15-лїтний ювилей свого істнованя. Сьвято відбудеть ся в Народнім Домі, під ч. 217-219 Іст 6-та улиця в Ню Йорку. Початок точно о годинї 5-тій пополудни. Се сьвято є получене з концертом і балем. Дальші інформациї про се сьвято можна засягнути у нинїшнім числї „Свободи" на стороні 4.

Число членів і маєток українських організацій в Америцї.

Із шістьох українських запомогових організацій у Злучених Державах, загальний маєток пятьох з кінцем марта 1918 року виносив $764.109.-61. (Місячний звіт Української Поступово-Робітничої Організациї не виказує числа загального маєтку сеї організациї; готівка в касї виносить $14.-415.39.) Після організацій ся сума приладає, як слїдує:

Українськи Народний Союз	$450.823.94
Український Робітничий Союз	154.107.88
Провидїнє	97.218.97
Народна Поміч	52.503.91
Згода Братств	9.454.94

Із шістьох українських запомогових організацій у Злучених Державах, загальне число членів чотирох організацій з кінцем марта 1918 року виносило 22.758 (Українська-Поступова-Робітнича Організація і Провидїнє числа своїх членів не подали). Загальне число 22.758 згаданих висше членів розпадаєть ся після чотирох організацій, як слїдує:

Український Народний Союз	10.662
Український Робітничий Союз	5.449
Народна Поміч	4.405
Згода Братств	1.242

Кожда з повисших шістьох організацій видає свою урядову часопись. Український Народний Союз видає „Свободу"; Український Робітничий Союз видає „Народну Волю"; Українська Поступово-Робітнича Організація видає „Гайдамаки"; Провидїнє видає „Америку"; Народна Поміч видає „Народнє Слово"; Згода Братств видає „Нове Житє".

Осїдком У. Н. Союза є Джерзи Сїти, Ню Джерзи; У. Р. Союза — Скрентон, Пенсильванія; У. П.-Р. Організациї — Трентон, Ню Джерзи; Провидїня — Філядельфія, Пенсильванія; Народної Помочи — МекКіз Ракс, Пенсильванія; Згоди Братств — Олифант, Пенсильванія.

В таборі Девенза в Аєр. Масс., є лише два Українцї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Звіти виказують, що в таборі Девенза в Аєр, Массачусетс, є 7.280 жовнірів, матірною мовою кожних не є мова анґлїйська. Вони в приближенню ділять ся на такі національности:

Французи	2.269
Італїйцї	1.354
Поляки	726
Нїмцї	625
Шведи	389
Жиди	385
Росіяни	356
Греки	218
Портуґальцї	168
Литовцї	115
Еспанцї	109
Турки	67
Мадяри	62
Вірменцї	59
Ірляндцї	42
Данцї	41
Норвежцї	37
Сирійцї	36
Чехи	31
Словенцї	28
Фінляндцї	24
Велши	21
Голяндцї	11
Альбанцї	9
Араби	8
Румуни	7
Лотиші	5
Фляманцї	4
Асирійцї	4
Хинцї	4
Українцї	2
Болгари	2
Серби	2
Перси	2
Японцї	2
инші	56

Смерть Ініціятора 8-годинного дня працї.

У Вашінґтонї помер Ґабрієль Едмондстон, визначний орґанізатор робітничого руху в Злучених Держав і перший віцепрезидент, секретар і касієр Американської Федерациї Працї. Він перший заняв ся орґанізованєм теслів і їх перший робітничий союз зорґанізував в 1884 роцї. В історії робітничого руху він буде записаний нестертими буквами, бо він перший у Злученім Державах підніс клич про 8-годинний день працї.

З Українського Народного Дому в Ню Йорку.

(Спеціально до „Свободи").

В склад теперішного екзекутивного комітету Українського Народного Дому в Ню Йорку входять: Петро Задопецький, предсїдатель; Петро Вільховий, заступник предсїдателя; Іван Добрянський, секретар фінансовий; Дмитро Шагай, секретар рекордовий; Іван Гаврийко, касієр. Ся екзекутива виконує ухвали і припоручення Малої Ради, в склад котрої входять представники всїх нюйорських товариств, які гуртують ся біля Народного Дому. Кожде таке товариство чи братство виделеґовує до Малої Ради одного представника на кождих 25 членів свого товариства.

Доси до Українського Народного Дому належать отсї товариства і братства: Просьвіта, Запорожська Січ, Жеребецька Любов, Запороже за Морем, ґімнастичне товариство „Січ", Поморяни, Вільні Козаки, Міста Львова, Богородчани, Народна Поміч, Українська Бесїда, Злучність Родимців, „Український Хор", Нова Січ, Теребовельська Поміч, Тисменицяя, Вільність в Америцї, Могильвиця, Зоря, товариство ім. Миколи Лисенка; братство св. Володимира, св. Юра, сестрицтво св. Ольгї (ч. 1.), св. Ольгї (ч. 2.). Заявили свою готовість прилучитись до Народного Дому отсї товариства: ім. Тараса Шевченка, ім. Івана Франка, ім. Олени Січинської, і Воля.

Для веденя народної роботи в Народнім Домі є секциї. Покищо є отсї секциї: просьвітна, спільно-музична-драматична, ґімнастична, і домово-господарська. Просьвітна секция провадить школу для дїтий, курси для неґрамотних, школу анґлїйської мови, читальню і бібліотеку; про працю другої секциї вже говорить сама її назва; члени ґімнастичної секциї відбувають два рази в тижни фізичні вправи, в котрій то цїли закуплено ґімнастичних приборів на суму 416 долярів; члени домово-господарської секциї учать ся шивувати, варити і т. п.

Тепер робить ся заходи осягнути дозвіл на провадженє вільного робітничого бюра, а також заняти в Народнім Домі дїточу стацію, то є клїніку, вільну для дїтий всїх національностий. Дня 2. червня б. р. Українська Народна Громада в Ню Йорку устроює перший раз від часу свого істнованя величавий фестин („пікнік") в Бельведер парку в Норт Біч, Лонґ Айленд; чистий дохід з фестину призначений на У. Н. Дім.

„Христос не був пацифістом".

Др. Іван Рош Стратон, сьвященик одної баптиської церкви в Ню Йорку, виголошуючи минувшої недїлї у своїй церкві проповідь на тему пацифізму (миролюбства), заявив, що Ісус Христос ніколи не розумів пацифізму так, як його розуміють теперішні його учителї. Христос уживав сили лише для оборони прав слабих і безпомічних. „Христос — казав др. Стратон — не був вибісаним пацифістом. Ті, які характеризують його яко блїдого, задуманого, недокорованого пустинника, готового стати в обороні всякого безправства лише в імя мира, ті зневажають його. Христос ніколи не уживав сили у своїй обороні, але він уживав її в обороні прав инших, які були слабими і безпомічними. Я вірю в голос а не в кулю; в книжку, а не в метавку бомб; в здобутки працї, а не ножа. Я вірю, що ці принципи запанують вкінци у цїлім сьвітї, але се прийде аж тодї, як незалежні держави центральної Европи і мали гнїздо ґонорів, мілїтарних малпюків і користувачів, будуть раз на все знищені."

Каже, що я бібліґ є напсано, що справа зліпшїв не є справедлива...

В Довер, Ню Джерзи, заарештовано Петра Мецца, Фармера із Сускасонни, і його сина Фріца під закидом нарушеня закона про шпигунство. Кажуть, що Фриц Мецц, якого уславлено від війска задля його релїґійних вірувань, виступав на публичних місцях з біблією в руках і з нею старав ся доказувати слухачам, що змаганя алїянтів не є справедливі. З такими аргументами Фриц і його батько готовились виступити публично на зборах Червоного Хреста в Сускасонни.

Місцевости Пекалак і Лївінґстон, в Ню Джерзи, завели у себе прогібіцію.

Керенський приїзджає до Америки.

Серед московської кольонії в Ню Йорку поширились голоси: слухи про недалекий приїзд будущого російського премієра Александра Керенського до Злучених Держав. Одні кажуть, що Керенський прибуде вже в найблизших днях, другі знова заперечують сю поголоску, кажучи, що час прибутя Керенського до Злучених Держав є неозначений; однак правдою є, що Керенський прибуде, і то кораблем шведської компанії. Нюйорські большевики є дуже занярмовані вісткою про приїзд Керецького, який має на цїли осягнути від американського правительства згоду на японську інтервенцію на Сибіри і в той спосіб приспішити упадок большевицького правительства. Російські крайні соціялісти, які складають ся головно з Жидів, попирають Гілквітом і Трахтенбергом, вже наперед висловили своє негодованє Керенському; їх однак є в Ню Йорку незначна скількість, а майже ціла московська кольонїй приготовлять ся у владити Керенському велику овацію.

З руїн фабрик в Окдейл видобуто вже 91 трупів.

Наслїдком великої експльозиї у фабрицї „Етна Кемікал" компанії в Окдейл, 16 миль, від Пітсбурґа, Па., яка лучила ся в суботу (18. V.), стратило житє кілька десяток людий. Скільки як раз людий упало жертвою, годї напевно знати, але доси з румовищ фабрики витягнено 91 трупів, а 94 особи находить ся по шпиталях. Нема доси найменьшої вісти ще про 190 робітників. В часї експльозиї у фабрицї працювало 500 робітників.

Посланник Сомміту оскаржений о 100.000 долярів відшкодованя.

Вілїям Рандольф Герст, „король американських ґазет", оскаржив Руфорда Френклина, посадника місцевости Сомміт, в Ню Джерзи, о 100.000 долярів відшкодованя за се, що він заборонив продавати у своїй місцевости Герстові ґазети. Адвокат, який заступає Герста у процесї проти Френклина, каже, що акція того останнього шкодить інтересови видавництва.

Жадає перетопити нїмецьку статую.

Сенатор Галлїнґер піддав пропозицию перетопити статую Фридриха Великого і зужити її на виріб амуниції, яку ужилоб ся на боєвім фронтї проти Нїмців.

Посадник міста Ню Йорку, Іван Гайлен, задумав установити мирову комісію з 15 членів для полагоджуваня робітничих непорозумінь. До комісії вийде пять членів від міського правительства, пять від працї, пять від капіталу.

В околици Ґрінвіл, Ню Гемпшир, горять лїси. 700 акрів лїса, разом з господарськими будинками і складами дерев, вже згоріло. Торговельне і промисдове житє в містї Ґрінвіл заямерло, бо всї гасять огонь.

Оплата листа, перевожуваного воздушною почтою, яка пічне курсувати від 15. мая на лїнії Ню Йорк-Філядельфія-Вашінґтон, буде виносити 24 центи.

Союз плюмберів ч. 581, в Ґаннібаль, Мізури, виграв страйк проти плюмберських контрактоpів. Страйк тягнув ся два роки і вкінци обі сторони прийшли до порозуміня. Контрактори признали юнїю і згодились на 40% підвищки платнї.

В Джорджії злїнчовано двох Мурнинів.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Ленін в очах Горкого.

У своїм орґанї „Новая Жизнь", славний московський письменник Максим Горкий характеризує Леніна в сей спосіб: Ленін є одним з найвизначнїйших людий соціялістичного „інтернаціоналізму". Він є дуже учений і має всї здібности „шефа", включючи й абсолютну моральну будуччність, яка для нього є конче потрібна. Підчас оказій йому не бракує деяких сентименталїзмів, але в тїсамій хвили йому бракує милосердя для народних мас. І він вірить, що він має право переводити грізні досліди на російськім народї. Знуджений війною, і дуже нещасливий, сей народ заплатив уже за Ленінові „досліди" тисячами і тисячами голов. Се ще буде коштувати його десятки тисяч більше. Однак ся грізна траґедія нїколи не задоволила Леніна, бо він є рабом догми, а його партійники є його рабами. — Ленін не знає народу. Але Ленін знає, зі своїх книжок, як піднести маси і як зворушити у них найдикші інстинкти. Працюючі маси є для Леніна тим, чим мінерали є для металюрґіста. Чи можна із сих мінералів побудувати соціялїстично-народну державу? Розуміє ся, що нї, і Ленін про се не сумнїваєть ся. Але чому не пробувати? Що Ленін стратить, коли заходи не вдадуть ся? Нїщо. — Ленін працює, наче хемікт у своїм лябораторії, але хемікт працює над неживою природою, а Ленін противно — робить досліди на животинах. І се, що хтось побудував в він знищив, є нього найлїпшою роботою. Ленін веде революцію до руїни. Сього не дасть ся заперечити.

Протиціcарська партія.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on May 22, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Віденський кореспондент берлїнського „Таґеблят-у" доносить, що в столици Австриї повстала нова партія, так-зва „Партія Проти Цїсаря Карла", до якої належать визначні особи з віденських двірських кругів. Між прихильниками нової партії є богато членів австрійскої шляхти і особистих приятелїв покійного цїсаря Франц Йосифа. Годовним аргументом прихильників сього союза проти цїсаря Карла є закид, що він находить ся цїлковито під впливами цїсаревої, яка, будучи княжною з дому Парма, не хоче перенятись австрійськими поглядами на високу державну полїтику.

СЬМІХУ ДО РОЗПУКУ!

Даром вишлемо кождому велику книжку на 32 стор. друку, в якій найдете повно сьміху до розпуку. Ся книжка є дуже цікава для кождого чоловіка і розвеселить вас і цїлу фамілію. На пересилку залучіть 10 цит. сріблом або марками. Пишіть ще нинї. 58w

"OSA" PUBLISHING CO.,
1926 W. Huron St., D. Chicago, Ill.

Др. Еміль Айхель

український ДЕНТИСТ

49½ 1st Ave., corner 3rd Street, NEW YORK, N. Y.

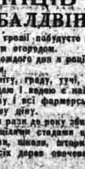

виробляє штучні зуби, котрі нагадують як власні. Виробляє зуби без болю. Роботи ґарантована, цїни умірковані.

Години: від 10. рано до 8. веч., крім пятниць; в недїлї від 10. до 2. полуд.

ОТВОРЕНЄ КОЛЬОНІЇ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

В ЕЛЬБЕРТА, повіт БАЛДВІН, АЛЯБАМА.

ТАМ

де за такі гроші побудуєте собі гарний дім з лїчно цвитучим огородом.

де майже кождого дня є рад працює ся під здоровим небом.

де можна сіяти, садити, ґрати, тучи, бурі, занятих доріж.

де залїзницею і водою є найлїпший транспорт.

де ви можете всї фармерські продукти продати за найвисшу цїну.

де дім — при рахи до розі заїмаєте з того самого поля, де худоба цїлими стадами цїлий рік пасе ся.

де є церкви, школи, шпитали.

де сами всїх даром свочних приносять Вам грубі висе.

58w

МАЛА ВПЛАТА А РЕШТА ПО 7 ДОЛ. І 50 ЦЕНТІВ МІСЯЧНО.

Памятайте, що дня 4—го червня вільна їзда до Алябами для купуючого.

Голосіть ся завчасу, бо пожалуєте до:

HR. KURDYDYK, 216 E. 83rd St., New York City.

Через довгі роки, українські робітники (самі мущини) приходили до кого приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

Я є спеціяліст від всїх особистих недуг, як кров, сечовина і т. п. Хворобі недуги (у мущин), недуги крови, нирок, пузирь, і других органів. Нові або старі недуги. Не жіть. Курацїя в офісї д-ра Брайєна в умірковавих цїнах. Я досьвідний лїкар. Вилїчив вперше до місяця і вимаганє. Прошу і тепер. 30 ЛІТ ДОСЬВІДУ.

Практика удосконалена.

ЛИШЕ МУЩИНИ. При великій хвилї Др. Брайєн може пояснити Вам, як може бути вилїчений в можливо найкоротшім часї, а тілки слїдне Вам лїку.

В моїх офісї говорить ся також Вашим жовом. Мои адреса:

Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY,
(близько 2-ої авенї)

Офіс отворений: від 9. рано до 8. вечер., в недїлї від 9. до 1. в полудне.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ!

вема лїпшого ремесла від автомобільного. Я є з вами добролїтний і добрий мелаїк і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стає добрим мелаїком і шофером. Будете нам платчи по ко-чаєм. Знаєте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете зарочити 25—35 зол на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в недїлї.

Записуйтесь до нашої школи, — у нас є механік-професор Д. Лисаневич.

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

Др. С. М. Кауфман

Український лїкар з Одеси.

СПЕЦІЯЛІСТ МУЖЕСЬКИХ, ЖІНОЧИХ І ДІТОЧИХ НЕДУГ ДР. КАУФМАН, місяний від лїт американських Українцїв. Кождий Українець знає, що ДР. КАУФМАН є добрим і старшим лїкарем, він має найновійші електричні машини X-РАЙ до бадання нагрізків людського тїла і недуг Нервових, Скірних, Ревматизму, Лоньа-ностий, Паралїзу, Ґемореїв, Жолудка, Нирок, Пузирь. Лїчить кожду Жіночу недугу і СПЕЦІЯЛІСТ-ЛЯУШЕР. Заразливі хороби, затроєну кров у мущин і женщин лїчить своїми медицинами. Не зволікайте ани прийдіть до Д-ра Кауфмана. Він має Український лїкар розмовить сь з Вами по українськи і сумлїнно порадить. 54—

Dr. S. M. KAUFMAN, 111 East 7th Street, New York, N. Y.
(2 блоки від парку Томпкінс сп. Юрій).

Год. офісові від 9. рано до 9. вечером. В недїлї від 9. рано до 4. по обідї.

Tel. Orchard 6352.

Родимцї! Купуйте календар Українського Народного Союза, який коштує разом з пересилкою тільки 50 центів.

DR. BROWN

дентист, 45 East 7th Street, недалеко парку, NEW YORK, N. Y.

Всїлякі роботи лїкарсько-дентистичні по умірковавих цїнах. Для вилїчаня зубів уживаю спеціяльний спосіб для вилїчення, так що пацієнт вовсїм не відчуває болю. Офіс вакостроєний у всї найновійші інструменти і є дорідно чистий. Цїни легкі.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ЙОГО ОФІС ІСНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.

117 E. 17th St., близько UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, течу, пропукнину, ґемороїди, фістулу, ревматизм, невралґію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, заступ. Запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, їдіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в недїлї від 9-ої до 3-ої.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїчеия в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Ґемороїди рішучо лїчить ся без операциї і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду на стадиї і типи, скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Нї один долар заплати, ви вістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівторок і суботи від 10. до 8. В недїлї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улицї).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,

який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїчення недуги. Він також уживає X-RAY машини яко і електрична для лїкаря. Прошу візити у у него як дарма тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, можати невилїчимої недуги він що бресь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. полуд. Говорить ся особисто, бо нїчого до лїку. Можете говорити по українськи.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ, ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛЯВОСТИ,

Я для 20 лїт з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилїчив та скільки хорих я упрасьвно лїчив. Коли Вам жите задоле задля пробуваня різних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він має цїлковито даром порадити, що Вам робити, аби Вам жите скоротити і полекшити. Вам о вашій недузї. Ноу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: ослабленя, затроєн. кров, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—126—

Нехуть молоді і зрілі лїкуть на можливо електричних апаратів і „X лучів", через які перетрашую Ваші внутренности. Не кождий лїкар поеліве ті апарати, дякуючи на високі цїни дорогої. Не відкладайте до завтра а сейчас приходьте до нашого лїку.

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramercy 8828

Годин приймати: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. полудня.

140 EAST 22 ST. N.Y.